РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 14-го жовтня 1916. Ч. 124. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, October 14, 1916. No. 124.

ЦІЛИЙ СЕМИГОРОД ОЧИЩЕНИЙ З РУМУНІВ.

Північна румунська армія утїкає в напрямі Буковини.

В ГАЛИЧИНІ І НА ВОЛИНИ ПАНУЄ ВІД КІЛЬКОХ ДНІВ СПОКІЙ.

АНГЛІЙЦІ І ФРАНЦУЗИ РОЗОРУЖИЛИ ВОЄННУ ФЛЬОТУ ГРЕЦІЇ.

ВІЙНА З РУМУНІЄЮ:

БАВАРСЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЙШЛИ ГРАНИЦЮ РУМУНІЇ.

БЕРЛІН, 11. жовтня. — **Баварські війска під командою ґен. Крафта, які заняли просмик Червоної Вежі, перейшли північну границю Румунії і станули перший раз на румунській територїї.**

Перша і друга армія румунська в Семигороді є знищені. На угорській територїї находить ся ще лише північна армія, зложена з румунських і російських війск, проти котрої союзні війска якраз розпочали наступ.

Звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„АРМІЯ ФАЛЬКЕНГАЙНА: Неприятель ставить в долині ріки Марош завзятий опір. В долині Ґерґень і на північний схід від Парайд румунські війска продовжують дальше свій відворот. На схід від міста Чік-Середа і дальше на полуднє в долині ріки Алюти наші війска відкинули Румунів назад.

„Союзні війска переслїдують недобитки другої румунської армії на полуднє від Кронштаду і гонять їх в напрямі границї Румунії.

„Баварські війска по занятю просмика Червоної Вежі перейшли границю Румунії і посувають ся дальше на полуднє в глиб румунської територїї.

„**АРМІЯ МАКЕНЗЕНА:** Над Дунаєм і в Добруджі не зайшли жадні зміни. Відділи наших летунів кидали бомби на румунські війска недалеко міста Констанци".

МОСКАЛІ ПРО НОВЕ „ВАРВАРСТВО" НІМЦІВ.

ПЕТРОГРАД, 12. жовтня. — Урядово доносять:

„В Добруджі ворожі літаки кидали підчас бомбардованя Констанци также цукорки та чісник, які були напущені бацилями холєри".

ПІВНІЧНА РУМУНСЬКА АРМІЯ В НЕБЕЗПЕЦІ.

БЕРЛІН, 12. жовтня. — Такусаму тактику, якої з добрим успіхом ужив ґен. Фалькенгайн при знищеню першої румунської армії в битві під Германштадом і при знищеню другої румунської армії в битві під Кронштадом, примінив тепер головний командант лївого крила союзних війск, ґен. Арц, у воєнних операціях проти третої (північної) румунської армії.

Ґен. Арцови удало ся обійти румунську армію в долині Марош і відтяти їй відворот від полудня. Тому румунські війска, щоби ратувати ся, мусять утїкати в напрямі границї Буковини.

Полуднево-східна часть Семигороду є зовсїм очищена з Румунів. Недобитки другої румунської армії заняли свої надграничні становища. В останних двох днях полонили союзні війска в тій околиці 650 Румунів і здобули одну гармату та значну скількість воєнних матеріялів.

Урядовий звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„АРМІЯ ФАЛЬКЕНГАЙНА: В долині ріки Марош неприятель не був всилї довше ставити опір і запобігти окруженю. Північна румунська армія розпочала на цілім фронтї відворот в північнім напрямі.

„Друга румунська армія заняла тепер свої пограничні становища. В гірських битвах підчас останних двох днів наші війска взяли в полон 18 румунських офіцирів і 639 жовнїрів. Крім того здобули ми одну гармату, 5 машинових крісів, велику скількість карабінів і крісів.

„Напади неприятеля по обох сторонах просмика Вулькана зістали відбиті.

„**АРМІЯ МАКЕНЗЕНА:** На боєвім фронтї в Добруджі не зайшли жадні зміни".

РУМУНИ ДОНОСЯТЬ ПРО БИТВУ НА РУМУНСЬКІЙ ТЕРИТОРИЇ В ОКОЛИЦЇ КАЙНЕНІ.

БУКАРЕШТ, 12. жовтня. — Румунський ґенеральний штаб оголосив отсї вісти:

„На північнім і північно-західнім фронтї (в північнім Семигороді) наші війска відбили ряд нападів неприятеля.

„В околиці Коті на схід від Кайнені (на полуднє від просмика Червоної Вежі) наші війска зводять завзятий бій з наступаючими війсками німецькими і австрійсько-угорськими.

„Над Дунаєм відбуваєть ся в деяких місцях перестрілка артилерії і піхоти.

„Положене воєнне в Добруджі не змінило ся".

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

НА СХІДНІМ ФРОНТЇ ПАНУЄ СПОКІЙ.

БЕРЛІН, 11. жовтня. — З головної кватири доносять:

„На цілім східнім фронтї положене не змінило ся".

ПЕТРОГРАД, 11. жовтня. — Російський ґенеральний штаб доносить:

„Крім маловажних битв на Волини і в Галичині не зайшли жадні зміни".

НЕМА ЖАДНОЇ ЗМІНИ.

БЕРЛІН, 12. жовтня. — Звіт головного німецького штабу звучить:

„На східнім фронтї не зайшли вчера жадні важнїйші події".

МОСКАЛІ ОСТРІЛЮЮТЬ НІМЕЦЬКІ СТАНОВИЩА НА ПІВНІЧ ВІД БРОДІВ.

ПЕТРОГРАД, 12. жовтня. — Російський ґенеральний штаб доносить:

„Німці перевели на наші становища коло мосту Ікекіл (над Двиною) три ґазові напади. Наші війска не уступили зі своїх становищ. Огонь наших гармат і машинових крісів знищив ґазові апарати неприятеля.

„Наша артилерія знищила міст, який побудували німецькі війска над річкою Болдуркою коло Білявців (на північ від Бродів)".

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

НОВЕ НАСИЛЬСТВО АНҐЛІЇ НА ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, 12. жовтня. — **Грецьке правительство згодило ся на всї домаганя анґлійського і французького правительства, підносячи рівночасно в тій справі протест.**

Грецьке правительство на домаганє союзників було приневолене видати їм не лише всї воєнні кораблї, але также віддати під їх контролю почту, телєграфи, зелїзниці, полїцію і два форти.

Такі домаганя поставила до Греції Анґлія і її союзники, оправдуючи їх воєнною конечністю.

ЦІЛКОВИТЕ РОЗОРУЖЕНЄ ГРЕЦЬКИХ КОРАБЛЇВ.

АТЕНИ, 12. жовтня. — **Грецькі воєнні кораблї, згідно зі жаданями Анґлії в останній нотї, зістали вчера передані французькому адміралови Фурнетови.**

Сейчас приступлено до розоруженя кораблїв. Залогу кораблїв перевезено на сушу, найбільші гармати зроблено неужиточними і на кораблях поставлено на сторожу французьких жовнїрів. Меньші грецькі кораблї переведено до солунської пристани, де їх передано провізоричному правительству.

„Передача" грецької фльоти відбула ся без нїяких випадків.

ВЕНЇЦЕЛЬОС ВЗИВАЄ ОТВЕРТО ДО РЕВОЛЮЦІЇ.

ЛОНДОН, 12. жовтня. — Зі Солуня доносять, що бувший президент Веніцельос зложив був вчера заяву, що він стане на чолї революції, яка мусить змінити основи грецької держави.

„Острови прилучили ся до нашої акції, — говорив Веніцельос — **і є готові дати нам оружну поміч. Устрій грецької держави мусить бути змінений, навіть тодї, коли би се мало стати ся без співучасти Атен і старої Греції. Ми маємо намір повести свої війска проти короля Фердинанда і його зрадницької армії".**

ВЕНІЦЕЛЬОС БУДЕ ІМЕНОВАНИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ ПРОВІЗОРИЧНОГО ГРЕЦЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

ПАРИЖ, 12. жовтня. — Невдоволенє проти короля серед грецького населеня зростає з кождим днем.

Найбільший приятель Веніцельоса, ґен. Цімбракатіс, зістав іменований міністром війни провізоричного грецького правительства, яке має свій осідок в Солуни.

З причини неприхильного становища грецького короля супроти Анґлії і її союзників заходить мижливість, що Анґлія і її союзники узнають провізоричне правительство і вже з тим новим правительством розпічнуть дальші переговори. На чолї нового правительства стане без сумнїву Веніцельос. Тут панує переконанє, що при помочи фінансової підмоги нове правительство поставить армію, яка візьме чинну участь у битві в Македонії.

НА МОРИ:

ДЕВЯТЬ КОРАБЛЇВ З ВОЄННИМИ МАТЕРІЯЛАМИ ВИПЛИЛО З ПРИСТАНИ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 12. жовтня. — **Вчера в полуднє відплинуло з нюйорської пристани 9 кораблїв, наладованих амуніцією і иншими воєнними матеріялами для Анґлії і Франції. Між тими кораблями находить ся „королева амуніції", торговельний корабель „Адріятик", який везе около 15.000 тон самої амуніції, вартости 7 міліонів долярів.**

Вчера пополудни закинули кораблї якори коло Сенди Гук в области тримилевої невтральної полоси. Коли настала ніч, піднесено якорі і всї девять кораблїв з „Адріятиком" на чолї пустили ся на отверте море. Їх ожидала на отвертім мори ескадра анґлійських та французьких воєнних кораблїв, які мають супроваджати торговельні кораблї через води, на яких грозить небезпека зі сторони німецьких підводних лодок.

„АДРІЯТИК" ВЕЗЕ 15.000 ТОН АМУНІЦІЇ І ВОЄННИХ МАТЕРІЯЛІВ.

НЮ ЙОРК, 12. жовтня. — Корабель „Адріятик" перевіз дотепер найбільше амуніції зі Злучених Держав до Анґлії. Його подорож серед теперішної небезпеки з огляду на присутність німецьких воєнних лодок представляє велике ризико не лише для корабельної лінії, але ще більше для анґлійської армії і фабрикантів оружа та амуніції.

Заки „Адріятик" виплив з доку, капітан корабля, Дж. Б. Ренсон, казав приготовити ратункові лодки і добре провірити всї прилади, які служать до ратункової акції. На корабли находить ся 336 пасажирів, між тими 6 американських горожан. Перед піднесенєм якорів коло Сенди Гук капітан видав подорожним приказ надїти на себе ратункові пояси.

„Адріятик" везе около 15.000 тон набору. Набір складаєть ся зі средств поживи і амуніції ріжного рода, крім вибухових матеріялів.

На переднім покладї находить ся 16 великих самоходів, яких Анґлійці уживають до наступів у Франції. Кождий такий самохід важить по 30.000 фунтів. Крім того находить ся значне число цїлих лїтаків і складових частий.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЛСОН НЕ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ НІМЕЦЬКИХ ЛОДОК.

ВАШІНГТОН, 12. жовтня. — Вчера вечером секретар для заграничних справ, Ленсінґ, повернув з наради, яку відбув з президентом Вілсоном. Предметом нарад була акція німецьких підводних лодок при берегах Злучених Держав.

Секретар Ленсінґ заявив, що президент не бачить в дотеперішній акції німецьких підводних лодок нїякого нарушеня тих обітниць, які Німеччина дала Злученим Державам в останній відповіди на ноту в справі затопленя Люзитанії.

Президент Вілсон поручив департаментови маринарки присилати собі щодня точний звіт про справи, які дотичать акції німецьких підводних лодок на американських водах.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

НОВИЙ НАСТУП ІТАЛЇЙЦІВ НА СХІД ВІД ҐОРИЦІЇ.

РИМ, 12. жовтня. — Головний італїйський штаб доносить:

„Вчера пополудни наша піхота перевела знова цілий ряд успішних нападів на схід від Ґориції і на височині Карсо. Вчера полонено 1.771 Австрійців, між ними 35 офіцирів.

„Загалом від початку наступу наших війск над рікою Ізонцо, то є від 6. серпня до нинї, полонено 30.881 Австрійців, між тими 726 офіцирів".

АВСТРІЙЦІ ВІДБИЛИ НАПАДИ І ВЗЯЛИ В ПОЛОН 1.400 ІТАЛЇЙЦІВ.

БЕРЛІН, 12. жовтня. — З австрійської головної кватири доносять:

„На полудневім крилї боєвого фронту над рікою Ізонцо італїйським війскам удало ся по попереднім довшім бомбардованю гарматами заняти перші ряди наших окопів. Наші війска перевели сейчас протинапад і прогнали неприятеля, беручи в полон 1.400 Італїйців.

„Наші летуни переводять з добрим успіхом напади на Вальону, Монфальконе і Странцано".

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

ВТРАТИ ФРАНЦУЗІВ ОЦІНЮЮТЬ НА 4 МІЛЇОНИ ЛЮДИЙ.

АМСТЕРДАМ, 12. жовтня. — **Еспанські часописи оцінюють дотеперішні втрати Французів на 3,917.850.** За підставу до тих обчислень служили числа, подавані у французьких часописях і в урядових французьких звітах.

До 31. грудня 1915 р. французька армія стратила: 19.620 офіцирів в убитих і 39.240 в ранених, 1,063.000 жовнїрів в убитих і 2,126.000 в ранених. Полонених при тім обчисленю не узглядинювано.

Коли дочислити до сих втрат втрати французької армії під Верденом — найменьше 200.000, втрати над рікою Сомою — 150.000 і число полонених около 320.000, то загальна втрата французької армії виносить около 4 міліони.

НАД СОМОЮ СИЛЬНА ПЕРЕСТРІЛКА АРТИЛЄРІЇ.

БЕРЛІН, 12. жовтня. — Німецький ґенеральний штаб доносить:

„**АРМІЯ КН. РУПРЕХТА:** По обох сторонах ріки Соми битва триває без перестанку дальше. На фронтї почавши від ріки Анкри аж до Соми, дуже сильний гарматний огонь.

„Над вечером перевів неприятель 6 нападів на лінії Букавен-Морваль, які тривали аж до раня. Наші війска, 69. і 76. полк піхоти, відбили всї напади з тяжкими втратами для неприятеля.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошення поміщувані в „Свободі" редакция не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

З б'жучої хвилї.

Останне число цареславного „Свєта" має богато цікавих і оригінальних новин. Фабрикує ті новини сам неврівнаний редактор сеї кацапської газети, який підписує ся на ріжних місцях отсими іменами: свящ. І. Я. Луцькъ, Романъ Сурмачъ, Тотъ Самъ, Петръ Запека Зарѣчный, Е. Поселянинъ, Микита, Секретарь съѣзда і т. и. Наводимо ось-тут найцікавійші з тих цікавих „новостей" многоіменного господина редактора:

Армія ген. Брусилова досягае Львова. Кайзера понесло на русскій фронтъ.

Собачій восторгъ: Американскіи нѣмцы нетаятъ своеи радости и устраиваютъ публичны собранія. Газеты ихъ чваняся, що нѣмецкіи субмарины недопустятъ до перевоза амуниціи изъ Америки.

Обманъ: "U 53" николи неперѣжджала черезъ океанъ, она вообще дуже мало была на водахъ, выглядѣе, якъ просто изъ голки. Командиръ еи, капитанъ Розы и его офицеры пріѣхали въ Америку, яко „неутральны", мирны граждане. Команда свербована туть, въ Америцѣ, изъ нѣмецкихъ резервистовъ.

Москва теперь уже не сердце одного только Россіи, а сердце всего міра.

Русскіи арміи, дѣйствующіи на Балканахъ въ рукахъ найлучшего вождя (вел. князя Николая Николаевича), якого свѣтъ теперь мае, потроятся. Изъ Кавказа тягне доблестна армія, а въ Россіи тамъ еще совсемъ новы, нетронуты силы.

Вѣдь недаромъ поплило цѣлое море русской крови, пролитои не изъ гордости, не въ легкодушно начатой войнѣ, а въ оборонѣ правды, въ защитѣ слабыхъ и укривдженныхъ.

Живъ великій Богъ земли русскои и жива Его справедливость.

Часы измѣнилися. Гинденбургъ назначенъ генералиссимусомъ нѣмецкихъ силъ — и имя его цѣлыми днями не слышно даже. Нѣмцы на всѣхъ фронтахъ съ трудомъ обороняются. А каждый день приноситъ вѣдомости о новыхъ побѣдахъ союзниковъ.

Никто не легковажитъ противника. Но никто не смѣе заперечити, що противникъ той защищае себе уже только полусилою.

Великій князь Николай Николаевичъ, якъ розумно твердятъ найбольше безстороны, положитъ послѣднюю точку на засудѣ нашихъ враговъ.

Молитвы, благословеніе, надежда и любовь святои Руси при немъ.

И Богъ благословитъ его оружію.

„Свѣтъ" теперь есть зеркаломъ нашои борьбы съ сдихаючею уніею, словомъ „Свѣтъ" теперь душа Американскои Православнои Руси (гарна душа, нема що казати! — Прим. складача „Свободи").

Готовется до великого праздника, якій Американская Русь отторжествуе, коли дознаемся, що Львовъ уже занятый русскими.

Русско-народное вѣче въ Монтъ-Кармель, Па., протестуе противъ сфабрикованія нѣмецкими агентами русского имени „відкраінець", „рутенець", такъ, якъ такого народа нѣтъ въ цѣломъ свѣтѣ, а есть оденъ народъ русскій.

Римско-швабская политика розбила братей галичанъ и научила гдеякихъ звати себе украинцями.

На адресу „Свободи" пише господин Петръ Запека Зарѣчный ось-такі страшні погрози:

Львовъ буде нашъ, русскій, выметутъ украинское смѣтье, панки, подпанки, ксендзы, „дзяканы" пѣшкомъ яко по сухо перейдутъ въ Америку, где по войнѣ за гнилку достанешь десять ксендзовъ, двадцять дяковъ и другои голоты.

Помякне и ваше „завзятье" — коли изъ Львова понесеся вѣдомость, що ни мазепы, ни украинця тамъ нѣтъ на лѣкъ, а если якій явится — то на кайзерваддъ съ нимъ, где галузей не бракне и мотузѣкъ найдеся.

Робітничі розрухи в Байоні.

Місцевість Байон, Н. Дж., стала ся тепер місцем страшних і кровавих робітничих розрухів. Телєграми з минувшого тижня донесли, що робітники „Стандард Ойл Ко." задумали вийти на страйк, коли лише компанія не узгляднить їх домагань.

В суботу робітники предложили компанії свої жадання, але, як всюди, так і тут, компанія зіґнорувала голос робітництва. Жадання робітників компанія відкинула. Відкинувши домагання робітників, компанія вже тимсамим викликала їх до боротьби.

У вівторок (10. с. м.) телєґрами донесли, що робітники вже вийшли на страйк. А відтак надходила телєґрама за телєграмою, доносячи про кровавї бійки поліції із страйкерами, в котрих убито доси 4 особи, а 28 ранено.

Страйкуючі робітники працювали у „Стандард Ойл Ко." Ся компанія належить до Дж. Д. Ракефелера, звісного американського міліярдера і найбогатшого чоловіка у сьвіті. Його маєтки вартають 2 міліярди долярів. Нині у його заводах працюють тисячі робітників. Всї вони однак чують ся покривдженими, бо знають, що їх потом і кровю Ракефелер набиває свої скарбниці.

Причиною страйку в Байоні є відмовлена робітникам підвишка платні за їх працю. Із сеї причини робітники вийшли на страйк. Зовсїм зрозуміле. Нинішна ситуація у Злучених Державах є неможлива. Зароблена платня не вистарчає робітникови на прожиток, не вистарчає йому на виживлене своєї родини. Споживні продукти: хлїб, молоко, мясо, і ярина — всьо то подорожіло. Ціна на одіж, обуву і мешкане підскочила подвійно. Всьо, що потрібне до житя, без чого не можна обійти ся, всьо то подорожіло, а платня робітника за його працю не змінила ся. Який жеж тут вихід для робітника?

Для робітництва нема леґального способу розвязати сї питаня. З досьвіду видно, що й наименьша компанія, мимо того що існує і удержує ся з праці рук робітника, іґнорує голос того робітника. В такім случаю не може бути мови про леґальний спосіб розвязки жадань робітника. Тут мусить наступити боротьба, часто получена з жертвами; боротьба подекуди страшно кровава. А чи потрібно тої боротьби? Чи потрібно тих жертв? На кого спадає вина тих розрухів? Хто бере на себе відвічальність за всї ті трупи, які падуть на улицях Байони?

Головного виновника покищо нема. Вина спадає на страйкерів і поліцію, бо вони стріляють ся взаїмно. Але подумайте, що того робітника жене до боротьби нужда. Він мусить бороти ся, коли хоче жити. А чи можна звалювати вину на поліцію? Не можна! І перший і другий і десятий поліцман мусить стріляти до робітника, бо його жене до сього висша власть. Він має приказ стріляти до робітника, коли окажеть ся потреба. Длятого не можна звалювати вини нї на робітника нї на поліцмана.

Вина криєть ся у висших кругах, а ті висші круги, се нинїшна управа держави. На неї спадає вся вина і вона повинна взяти на себе відвічальність за пролиту кров на улицях Байони.

І Ракефелера не треба обвиняти. Він робить так, як нинїшна система вимагає. Він здирає і кривдить робітника, бо так всї роблять. Отже не його вина. Він робить так, як для нього добре.

Тут вина когось третого. Вина того третого, що має власть здержати боротьбу, а не хоче, чи не може зробити сього і ще дивить ся з боку, як ллєть ся кров. Тут вина уряду, бо уряд має власть і може здержати сю боротьбу, а уряд не старає ся про се. Уряд посилає навіть поліцію, щоби обороняла інтереси Ракефелера.

Що нині зробив міський уряд в місті Вілкебери, Па.? Страйк трамвaйних робітників тягнеть ся там ще від жовтня 1915 року. Робітники поступали солідарно і мали надію виграти страйк, та коли зближала ся остання хвиля і робітники мали вже побідити компанію, тоді міський уряд видав заборону переовозити автомобілями (т. зв. „джітнеи") пасажирів. Сей образок знаменито характеризує становище уряду зглядом робітників а компаній.

Так маєть ся справа і зі страйком в Байоні. Не вина тут робітників, що стріляють до поліції, бо вони борять ся за свої життєві справи і не вина поліцменів, що стріляють до робітників, бо їх жене до сього вчинку инша, могутнїйша рука. Їх жене уряд, власть держави, тому й вина спадає не на кого иншого, лише на уряд.

ЧЕРНІВЦІ.

(З полуднево-західного фронту).

Околиця стає чимраз більше горяста. Днїстер пливе крутими каменистими берегами. Знова окопи й окопи; слїди гарматного бомбардовання. Незвичайно далеко і широко сягає образ, на якім відбувала ся ще недавно тому кровава гра бої. На другім березї Днїстра укріплень ще більше; вони ще сильнїйші. От і укріплена черновецького району. Переїзджаємо через ворота з колючого дроту. Земля зрита, куди лише глянеш.

Западає нічний сумерк. Здалека миготять огнї на верхах горбків, на яких розкинула ся Чернівці.

Щораз більше слїдів скорого відвороту; велике число покинених звоїв жмутів колючого дроту і кусники шин для вузкоторових зелїзниць; куди глянеш, видно вузко-торові шляхи, які ведуть будьто до окопів, будьто десь до головних підстав.

Переїзджаємо Прут. Передміста сильно ушкоджене. Окопи перед домами, на подвірях, в садах. Довкола завалені доми, стоять комини, розірвані дахи.

Лише те одно передмістє потерпіло. Проче місто зовсїм ціле, коли не числити повибиваних декуди шиб у вікнах.

Ночуємо в гостиниці „Чорного орла". Рано виходимо на місто; треба розглянути ся, щоби можна було сповнити дане приручення.

Місто дуже опустїло. Чернівці вже третий раз попали в наші руки і богато мешканців не вернуло ся до міста після нашого другого відступлення. Очевидно, що до послїдних днїв ніхто з оставших визначнїйших мешканців не думав, що небезпека така грізна. Жили або старали ся жити звичайним житєм. На стовпах і стїнах видно інтересні оголошення з 8. червня, що дня 10. червня відбуде ся другий відчит проф. Зелїнки на тему „Склад стрижа (мозку) і його дїяльність". Дня 3. червня в урочистій галї „Нїмецкого дому" відбув ся концерт і відчит проф. Кайндля на тему „Наші армії".

На час від 13. до 17. червня була визначена вдруге збірка перстнї, біля, полотна і т. и.

Однак несподївано 10. червня появило ся в місті оголошене про можливе бомбардоване міста на другий день. Небаром уступили війска і власти, а до міста війшли наші війска.

Головою міської управи іменовано румунського сьвященика Шандру. При нїм утворено новий маґістрат. Небаром появив ся перший поклик нового маґістрату отсего змісту: „Візване. За відомостию імператорського російського комаиданта міста Черновець постановив управляючий містом комітет утворити міську сторожу для удержаня публичного порядку... В інтересі позіставших мешканців взиваєть ся горожан міста як найчисленнїйше приступати до сего союза".

Новий маґістрат, не дивлячи ся на свое дуже тяжке положене, попроводив дїло досить енерґічно і з успіхом. Першим його дїлом було заосмотрити місто у воду. Заки направлено водопровод, воду достарчали керниці. Дня 16. червня оголошено, що на другий день водопроводи будуть знова відкриті, причим звернено людям увагу на те, що в перших днях вода буде лиха і тому треба її переварювати.

Російські власти завели в місті строгий порядок, подании дня 21. червня до загального відома зовсїм коротку, але дуже енерґічну заяву. Вона звучала: 1) Кривдити мешканців міста строго заборонєть ся. 2) Злоджії на грабежи будуть повішені. — Комаидант міста Черновець.

В маґістраті через цїлий день товпили ся люди за ріжними справами. Головна часть ратуша заповнена людьми. В сьвітлі сонця ярко пестріють живописні селянські одяги.

При вході ратуша прикріплені три мідяні ювилейні таблиці, які з огляду на них є дуже характеристичні.

Таблиця з 1873 р.: „Черновцы, главный краевый городъ, въ память торжества по случаю преславного 25-тилѣтнего царствованія Его Величества Императора і Воеводы Франца-Іосифа I."

Таблиця з 1888 р.: „Черновцы, главный краевый городъ, въ память торжества по случаю преславного сорокалѣтнего царствованія Его Величества Императора і Воеводы".

Таблиця з 1898 р.: „Чернівці, головне місто краю, на памятку ювилею 50-лїтного преславного правлїня найяснїйшого пана, цїсаря і воєводи. 2. грудня 1898 р." Українська культура і мова були урядово признані австрійським правительством, бути може, не без політичного вирахування.

Повисше маґістрату простягаєть ся просторий базар. Богато ягід. Але цїни з кождою годиною зростають. Один кільограм черешень коштував одного дня 30 копійок, а на другий день цїна дійшла вже до 50, а навіть до 60 копійок.

Мяса нема. Склени з мясом закриті. Продажню цукру весь час займає ся маґістрат. Приходило ся цїлими годинами стояти в рядї; карт на хлїб не було. Літра молока коштувала около одної корони; 10 яєць — одна корона; курка — доходила й до 30 корон; масло — 8 корон за кільо; найкрасша мука — 1 К 20 сот. за кільо. Для каварень і пекарень доставрючано цукру і муки в довільній скількости. Нам приходило ся платити за склянку кави з трома кусниками цукру 20 копійок, найріжноріднїйші тїсточка можна було купити скільки хто хотів, по цїнї 10 копійок за одну штуку.

На обід не у всїх реставрантах можна було дістати мясні потрави. Лише в деяких було мясо; правдоподібно властителї тих реставрантів були на стільки второпні, що поробили здавна засоби з мясом. Цїни за обід не дорогі. Обід, зложений з росолу, телятини або свинини зі салатою, сушць зі сметанкою, кави з досить густим молоком і фляшки мінеральної води, коштує всего около 2 рублї 50 копійок.

В реставрантах переважно військові, або люди, які стоять з війною в звязи.

Тепер в реставрантах спокійно, бо постановою з дня 20. червня „строго заборонено продаж вина, пива, горівки і всїх алькогольних напитків". Тай і нема кому устроювати веселі бенкети. Підчас остатної мобілїзації забрали всїх тих, що бодай хоч трохи надавали ся для війни. На 1. червня, як се сьвідчать розліплені по улицях міста оголошення, мали зголосити ся мущини, уроджені в рр. 1868, 1867 і 1866; а вчаснїйше передтим відбув ся асентирунок 17-лїтних хлопців.

На дверях філії асекураційного товариства „Саламандра" находить ся напись отсего змісту: „Замкнено з причини, що весь перзонал пійшов на війну".

Побіч оголошення про поновну мобілїзацію видно оголошеня з цьвітня в справі 5½% воєнної позички. „По сьвітлих побідах — говорить ся у тій відозві — наступить славний і довгий мир". У відозві взиваєть ся всїх, аби записували ся на позичку.

По кількох днях ми поїхали дальше, а відтак назад на північ. Всюди одна і таєма картина: слїди боїв, воєнна трївога і метушня, окопи і укріплення, розвалини і пожарища, а між ними починає пробуджувати ся нове житє.

Хочу закінчити письмо згадкою про жінку. Всюди — і на наших полях, і на чужих, тільки що нами взяті, всюди вони — жінки. Баба російська, баба галицька, баба румунська. Вона, то одинцем, то в громадї з другими, гне свою спину на непроглядних нивах, вона будує дороги, вона направляє знищені хати.

От велике село. Більша його частина зовсїм знищена. Посеред развалин — одна цїла хата; кругом море знищеня. З поля повертає оставна худібка, а на присїпі під хатою сидять дві баби. Де їх мужі, родина? Які чувства вони переживають, як борють ся з горем?! Сидять, відпочивають по дневній роботі.

Вони ратують многих. І їм належить віддати глибокий поклін.

Сергій Ординський.

(„Русскія Вѣдомости").

Осінь надійшла...

Холодна осінь надійшла...

Віють зимні вітри. Жовкне листє дерев і паде на землю. Днї коротші, ночи довші. Видно, що природа приготовляє ся до зимового сну. Над природою повисла смерть.

Чоловік дивить ся на таку зміну в природі і серце його починає бити ся. Таке напружене в природі викликує у нас думку про наше житє і смерть. Осїнні вітри пригадують нам жалібну похоронну пісню; жалібну пісню смерти для природи і для нас, людий. Не хотячи, ся пісня робить на нас сумне враженє.

В таких днях ми думаємо, що для нас колись прийде осінь, що і ми також будемо змушені відійти із сього сьвіта на вічний спочинок у гробі. Як в дїйсности коротким є житє — одна хвилина у вічности. Нераз нарікаємо на житє, котре для нас є сумне, складаюче ся лише з кровавої боротьби і з важкої роботи. Але ми хочемо жити і жиємо надією, що прийдуть красші днї.

Листки падуть з дерев... Ті листки, котрі на весні почали щойно жити і бавити природу та людий, ті листки тратять силу і падуть зівялі на землю... Чи люди не є подібні тим листкам? І наші житєві сили вечерпають ся колись, і ми також склонимо ся перед невмолимою смертю.

Чи чуєш, як заводить осїнний вітер? Чи розумієш ти його мову? Його мова є цїлком проста, а однак богато людий не розуміє її. Може й розуміє, але думати не хоче про ту мову, бо вжь тряєе нашими нервами. Ми думаємо, що ніколи не помремо, а осїнний вітер наперекір нашим думкам каже, що кождий з нас умерти мусить. Про се говорить осїнний вітер. Деколи говорить він нам про се в тихім і легенькім тонї, а деколи заводить голосною, до небес сягаючою скаргою, наче сердить ся на нас, що не всї ми хочемо його розуміти.

Та не лише плач і смуток приносить нам осінь. Вона також приносить нам у дарі щось займаюче, котре принадає нам до вподоби. Що може бути красне ніж осїнний рацок в обіймах сонїшного сьвітла? Тоді забуваємо думати про смерть, тоді жиємо і хочемо тїшити ся житєм.

О скільки наше житє має якусь мету, то можна сподївати ся від нас якогось вислїду. Ми знаємо, що житє є коротке і тому хочемо, щоби воно, о скільки можна, було повне щастя і радощів.

Весна, лїто, осінь і зима. Вони є, відколи сьвіт істнує, і будуть, доти, доки сьвіт буде істнувати. Вони міняли ся і будуть зміняти ся дальше по черзі, без огляду на те, чи хтонебудь із нас умре. І людство буде також дальше істнувати, шукаючи щастя і стремлячи до нього. Коли воно і знайде більше щастя ніж сегодня має, то однаково вжде жертвою смерти.

Кождий рік зближає людство до його цїли. Всьо йде поволи, але все таки йде вперед. Богато з нас осягне свою цїль у старости, бо і в осени достигають деякі овочі. Чому-ж отже бути сумним? Ми всї помагаємо людству осягнути сю цїль: мир, волю і щастє. Ми всї є потрібні до осягнення тої цїли, як потрібний кождий листок на дереві, щоби дерево видало овоч.

Кождий з нас повинен радїти, бо наше житє має мету і якийсь зміст, бо ми беремо участь у боротьбі за освободжене людства. А коли осїнний вітер заспіває нам свою пісню, коли нас покличе смерть, то ми спокійно можемо відходити, бо видно, що ми вже непотрібні для людства. Але мусимо також тямити, що при нашій участи, чи співучасти, людство звело боротьбу за мир і свободу. О, тоді ми, старі, можемо умирати, бо надійшов час смерти. А розумиючи се, ми й не страхаймо ся осїнного вітру... Бо він має свою цїль, свої завдання.

Надійшла осінь... Всьо старе, зужите, відходить, а натомісць приходить молоде, з новою силою до житя і боротьби.

Денис Січинський.

РОЗЖАЛОБИЛАСЬ ДУША МОЯ.

Розжалобилась душа моя
У смутках непомірних,
Що збулась радости житя
І, що опущена сама,
Йде по полях безмірних.

Де в пізну осінь снїг паде
І в сїрій грязи тає,
Нї тут, нї там, піде, йде,
Ніхто її не жде,
Ніхто її не знає.

Довкола неї тишина така,
Що дзвоном дзвонить,
Така бліда, така німа,
Що в ній нїщо, нїщо нема,
Лиш смуток сльози ронить.

І з тихим шелестом на шлях
Падуть листочки бідні,
Мов той знечевя вбитий птах —
Падуть зовсїм, зовсїм ось-так
Надії листки послїдні.

Гр. Семешко.

З СИБІРСЬКИХ СПОГАДІВ.

(Передрук заборонений).

32. Левко Мантинбанд.

Історія Левка Мантинбанда надзвичайна. В ті часи, коли людий хапають прямо на улицях і пакують в тюрми, коли і винуватих і безвинних гонять на Сибір як худобу, Левко Матинбанд, що був утік з заслання аж у Петроград, на превелику силу добив ся, щоб його там арештували, але для сього йому довелось кілька днів доптати пороги ріжних канцелярій. Історію Мантинбанда можна пізнати з його скарги міністрови справ внутрішних, котру він подав йому 7. марта сього року.

Ось та скарга:

„В ночи під 28. лютого сього року в моїм мешканю в місті Нарімі по приказу томської губерніяльної жандармської управи зроблено трус (ревізію). Ревізію робили пристав Дрогалів і жандармський вахмістр Зорин, і забрали у мене плани і рисунки нового мого винаходу для потреб військових (такий човен, котрого можна вживати на воді і на землі). Як повідомив мене пристав Дрогалів, ревізію у мене зроблено через те, що губерніяльна жандармська управа дістала нібито відомости, що я збираюсь утекти з заслання і продати мій винахід Німеччині.

„Заарештовано мене в Варшаві дня 1. жовтня 1914 р., але протримали мене там не довго. Після арешту мене, російського підданого, приручили до відділу полонених Австрійців і Німців, що йшли в Туркестанський край, і вивезли аж в Ташкент. Там на становищи полонених я пробув коло 5 місяців, а потім мене запакували до дому божевільних, де я пробув коло двох місяців.

„Лікарі дому божевільних, що доглядали мене увесь сей час, признали мене чоловіком здненервованим, але не божевільним, і з сього страшного дому увільнили.

„По місяци мене знов заарештували і вивезли етапним порядком в губернію тобольську, але на моє нещасте тобольський губернатор не захтів приняти мене до своєї губернії і мене, таксамо етапом, перевезли до губернії томської і заслали в Нарымський край.

„При арешті в Варшаві у мене відібрали рисунки і моделі мого винаходу. Що зробили з моделями, те мені не відомо, рисунки-ж повернули мені через полицію аж в Нарімі.

„Через півтора місяця я одержав лист від головної воєнно-технічної управи, під ч. 17196, в котрім мене просили прислати в управу мої нові рисунки з подрібним описом секретів, або моделі, по котрих можна булоб судити про вартість мого винаходу.

„На сей лист я не відповів, бо в умовинах житя в засланю я не мав змоги зробити ні нових рисунків ні моделів.

„По короткім часі я отримав такий же лист і від комітету по технічним ділам при міністерстві торговлі і промисловости, але і на сей лист не відповів з тихсамих причин. Позаяк же мені не хотіло ся, щоб мій винахід пропав задармо, надумав я втекти з заслання в Петроград, щоб самому явити ся в головну воєнно-технічну управу і в комітет по технічним ділам. Так і зробив. Але по приїзді моїм в Петроград мені не повелось. В комітеті по технічним ділам мені сказали, що начальник комітету, барон фон дер Роон, усунув ся з посади, а ті, що його замінили, про лист нічого не знають; головна-ж воєнно-технічна управа сказала, що про післаний Мантинбандови в Нарим лист вона нічого не знає.

„До того я, яко утікший з заслання, не мав при собі пашпорту ні ніяких других документів і нічим не міг доказати, що я є Левко Мантинбанд.

„В комітеті по технічним ділам інжінір Мосолов порадив мене легалізувати ся в Петрограді і в тій цїли направив мене до жандармської полиції. Там я розказав, що я є утікший з заслання винахідник і що мене направив сюди інжінір-полковник Мосолов, але мені сказали, що се не їх діло і післали мене до городоначальника. Пішов. Дижурний офіцир дуже ввічливо вислухав моє оповідане і нарешті сказав:

— Се не наше діло, до того-ж у нас і без вашої справи є досить роботи; ідіть, каже, в тайну полицію.

„Се було в вересні 1915 р.

„Становище моє було дуже погане. Почала ся осінь, було холодно, а мені просто нікуди було дітись, бо без пашпорту ні один готель не пускав мене навіть за великі гроші. — хоч на улиці ночуй. Пішов я в тайну полицію, розказав там свою історію і заявив дедективам, що позаяк я втік з заслання, вони мусять мене заарештувати; але дедективи сказали мені, що се не так. Тайна полиція — сказали вони — має діло тільки з кримінальними переступниками; позаяк же ви, пане Мантинбанд, нічого не украли і не зробили ніякого иншого злочину, ми вас арештувати не можемо.

„Я став мало не зі слізми просити детективів, аби вони арештували мене, бо мені нігде було ночувати, а на дворі вже був пізний вечір.

„Змилувались надімною детективи і позволили переночувати одну ніч в їх канцелярії і радили на ранок піти до охранної полиції*).

„Дівать ся було нікуди. Переночувавши, я пішов, але переконавшись, як то трудно бути підчас війни арештованим в столиці чоловікови, котрий сам признає ся, що він утік з заслання і просить о арештоване, я в охранній полиції вже не хотів говорити правди. Думаючи, що брехнею скорійше дібю ся арешту, я став просити начальника сеї полиції, щоби він дав мені пашпорт, бо жидови в Петрограді ніяк не можна жити. Брехня помогла; мене зараз таки заарештували і посадили в тюрму, а головний начальник петроградського воєнного округа, князь Туманов, приказав вислати мене в Нарымський край і повідомив мене, уже по моїм приїзді в Нарим, що мій винахід, яко безвартісний, не буде розглядати ся в головній воєнно-технічній управі.

„Мої рисунки забрали від мене при ревізії. Я дізнав ся тепер, що ревізію у мене зробили по доносу заслання Івана Лисоти, чоловіка хорого на божевілє. Сї рисунки були вислідом довгої і утяжливої роботи і мають для мене велику вартість. Через те покірно прошу, Ваше Високопревосходительство, приказати повернути їх мені".

*) Охранна — значить політична полиція.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць вересень 1916 р.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пільно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць вересень 1916 р. як суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (жовтня) до своїх відділів і вписати ся нанова, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця жовтня 1916, то в падолисті 1916 мусять виповнити нові аплікації (просьби о приняте), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю вересню 1916 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю жовтню 1916 р., бо на другий місяць, т. є. в падолисті 1916 р. вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тільки на підставі нових аплікацій (просьб о приняте).

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Товариство ім. І. Франка в Вест Гемонд, Ілл.

В. 80. Максимович Ілія, Гадз Олекса, Бойко Гаврило, Савка Микита, Савка Йосиф, Моцик Йосиф, Маркевич Михайло, Моцик Яків, Мартинюк Кирило, Лийтар Іван, Крупела Стефан, Капроцький Николай, Кобіта Андрій, Кобіта Йосиф, Грицак Іван, Фірман Николай, Дутчак Теодор, Дмитришин Петро, Довган Василь, Сеник Николай, Єднак Михайло, Єднак Василь, Грицак Антін, Гадз Василь, Підубний Йосиф.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 4. Геробовка Леонтий.
В. 7. Костюк Петро, Пістрин Іван.
В. 9. Свет Павло.
В. 13. Спяк Терем, Даямбвва Танька, Даямбвва Вас.
В. 14. Козар Анна.
В. 15. Бячек Панько.
В. 16. Кріль Петро.
В. 20. Рибак Марія.
В. 28. Вульшевський Павло, Зємба Николай, Соха Йосифа.
В. 42. Мухній Катерина.
В. 44. Заяць Павло, Хома Станислав.
В. 45. Коваль Павло, Сампара Петро.
В. 47. Федусько Пелягія, Бащак Лисьо, Шумила Теодор, Качковський Михайло, Довжицький Антошко.
В. 49. Семчук Петро, Бурка Іван, Гужда Орест, Мазепа Григорій, Кріль Іван, Пильнюк Стефан, Лібер Ник.
В. 50. Сипишин Михайло, Сліярчик Йосиф.
В. 59. Гнатюк Володимир, Дроздовський Іван, Фіняк Михайло, Павуш Пилип.
В. 61. Кінаш Михайло.
В. 62. Дубіль Андрій.
В. 63. Пиц Николай.
В. 64. Юшишин Анна.
В. 68. Кінаш Іван, Ківчак Михайло, Яжик Йосиф, Лиміщка Вавжинец, Наконечний Михайло.
В. 72. Бліжновський Семко, Федак Олекса.
В. 74. Свищук Онуфрей, Ковалишин Микита.
В. 75. Павлик Василь, Польний Андрій.
В. 75. Присташ Теодор, Гальків Николай, Верета Григорій.
В. 77. Кабан Василь, Гавриш Катерина, Ходан Зофія.
В. 81. Колодніцький Теодор.
В. 90. Бугай Гафа, Михайлечко Франя.
В. 91. Мазепа Осип.
В. 98. Гевчук Стефан.
В. 102. Василь Марія, Швет Катерина, Олійар Марія.
В. 104. Мазур Матвій, Щигол Іван.
В. 105. Цибак Марина.
В. 112. Паплик Катерина, Яцишин Розалія.
В. 124. Щербатий Николай.
В. 125. Климуш Кася.
В. 128. Міцкінський Стефан.
В. 132. Фірман Василь, Усик Михайло, Павлус Стеф.
В. 146. Горішний Стефан, Крячковський Іван.
В. 147. Салат Стефан, Седорак Олекса, Коромець Іван, Яроєвич Лукаш, Козицький Іван, Колодрубець Стефан, Процак Теодор, Мочорат Тимко, Камінський Николай.
В. 149. Сало Николай.
В. 151. Буштика Анна, Нирка Катерина, Турчин Анна, Галевич Пазя, Курій Настя, Борсук Параня, Стельмах Анна.
В. 155. Король Павло, Стадник Ілія.
В. 168. Ворисюк Дмитро.
В. 170. Сосульський Іван, Зелізний Афтанас, Мандра Дмитро, Мицдюк Михайло.
В. 174. Польський Михайло.
В. 179. Братусь Василь.
В. 186. Бурцїв Михайло.
В. 192. Чорнобай Паранька, Гось Іван.
В. 209. Ятчишин Ізидор, Гураль Ізидор, Войнаровська Розалія.
В. 214. Козар Іван, Щадило Яцко, Світович Ник.
В. 218. Омелян Теодор, Максимчак Василь, Лишка Дмитро, Кріль Іван, Омелян Григорій.
В. 220. Демцю Григорій.
В. 221. Влошак Василь, Канюга Катерина, Савка Ілія, Сидорик Василь.
В. 223. Кравчук Михайло, Винник Іван.
В. 225. Кулїв Прокій, Степяк Сень, Любчин Ілія.
В. 229. Зіма Адам.
В. 223. Семенович Григорій.
В. 239. Федор Іван.
В. 251. Бучинський Іван, Щурко Михайло, Рипчак Володимир.
В. 274. Воловщак Теодор.
В. 278. Орловська Аполонія.
В. 288. Когут Михайло, Семенина Михайло, Савандак Матвій.
В. 292. Коваль Текля, Антонишин Стефан, Николаішин Василь.
В. 315. Гарбовська Марія, Мороз Анна.
В. 316. Івахів Стефан.
В. 320. Куривчак Володимир.
В. 321. Фірко Ілія, Чапайдало Катерина.
В. 323. Ісаюк Василь.
В. 324. Винник Ілія, Замулїнський Стефан, Винник Марія, Сирочук Василь.
В. 330. Шанайда Іван.
В. 334. Гузар Михайло.
В. 336. Лазука Іван, Мішишин Михайло, Зварич Іван, Галечшак Теодор.
В. 338. Пестрак Катерина, Чайка Олена, Панчишин Іван, Мурин Тимко, Грушецький Николай, Крицький Стефан, Бойка Василь.
В. 342. Плевак Катерина, Познанський Йосиф.
В. 349. Земледух Григорій.
В. 355. Москалюк Павло.
В. 364. Насаль Григорій.
В. 384. Козак Йосиф, Болтач Теодор, Стадник Адольф.
В. 388. Фецак Василь, Новосільський Михайло.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Корбич Роман, Масцюх Ігнат, Костянський І.
В. 5. Гнатишин Іван.
В. 7. Хомик Семен.
В. 21. Пушир Іван.
В. 26. Мацкевич Василь.
В. 47. Герман Йосиф.
В. 51. Даянгва Тома.
В. 76. Кравчук Стефан.
В. 87. Бочко Ілія.
В. 138. Зілінка Анна.
В. 147. Мельник Филип.
В. 155. Корений Розалія.
В. 165. Гбур Яків.
В. 170. Задарко Тимко.
В. 186. Баволяк Анна, Роздільський Михайло, Якубишин Марія, Кондаш Марія, Фрич Катерина.
В. 205. Гавриляк Іван.
В. 217. Цимбалиста Теодор, Максимців Теодор.
В. 221. Геньорський Стефан, Вагнер Адам.
В. 230. Надворський Іван.
В. 241. Желіховський Тома.
В. 248. Гачак Іван.
В. 273. Райтаровський Сафат, Коцюба Йосиф, Дишпак Теодор.
В. 290. Гусак Текля.
В. 292. Новак Юрій, Поливка Яків, Мозоля Іван.
В. 315. Жибиник Кася.
В. 316. Наріжний Іван.
В. 326. Дума Йосиф, Молочник Теодор.
В. 336. Турчик Андрій.
В. 349. Синьків Стефан.
В. 360. Оцисько Марія, Оцисько Василь.
В. 363. Підскальний Михайло.
В. 369. Качмар Андрій.
В. 384. Марчишин Григорій.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ (КАРТАМИ) ЛИСТАМИ.

В. 5. Яцук Ігнатій.
В. 6. Федів Михайло.
В. 7. Рихель Михайло.
В. 12. Фещак Дмитро.
В. 23. Дзядик Гаврило.
В. 43. Гичка Олексій.
В. 45. Воробець Мартин.
В. 49. Кріль Володимир, Романишин Дмитро.
В. 57. Фіялка Варвара, Фіялка Семен, Петрик Мих.
В. 59. Мисак Григорій, Лупа Петро.
В. 127. Братон Дмитро.
В. 155. Пейко Антін.
В. 165. Вархоляк Михайло.
В. 217. Сверида Павло.
В. 233. Ставчанський Мафтей, Василевич Василь.
В. 259. Павлуцький Николай.
В. 292. Лаврів Олекса, Чорний Стефан.
В. 321. Пастернак Семен.
В. 336. Федьо Володимир.
В. 341. Гнаткін Фруська.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕ ПЛАЧЕНЕ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Свіцький Василь, Галик Сильвестер, Кузмич Петро, Мерена Николай, Поливка Семен, Сурак Іван.
В. 4. Шмець Павло.
В. 5. Бабій Іван.
В. 7. Яцканич Теофіль.
В. 12. Бугель Анна.
В. 15. Козак Петро, Козак Дмитро, Горбатюк Іван, Ющак Григорій.
В. 16. Романський Николай.
В. 20. Штаймір Зофія.
В. 30. Ригель Дмитро.
В. 35. Віблей Андрій.
В. 42. Чвак Роман.
В. 45. Карпішка Михаліна, Барнецький Петро, Якляк Андрій.
В. 49. Гнасів Никита.
В. 50. Губіцький Яків.
В. 52. Ярош Дмитро.
В. 54. Гойлаш Фтома.
В. 57. Недільський Іван.
В. 58. Струк Андрій, Кулик Николай, Кузьо Олекса.
В. 63. Дрозд Михайло.
В. 64. Телепчук Іван.
В. 65. Сурма Іван, о. Дмитрів Нестор.
В. 68. Федів Василь.
В. 70. Мілещук Іван, Юречко Олекса.
В. 72. Гершакович Григорій.
В. 76. Гінда Григорій, Сорока Софрон, Табака Вас.
В. 78. Лищишин Андрій.
В. 81. Корчинський Володимир, Войтович Петро.
В. 99. Добуш Михайло.
В. 102. Липинський Іван, Масляк Марія, Стребицький Антін.
В. 104. Шканій Доська.
В. 106. Сидорчак Петро.
В. 112. Яким Віктя.
В. 113. Хохла Стефан.
В. 117. Зубілкевич Василь, Зюбрицький Петро.
В. 124. Драган Іван, Стахів Теодор.
В. 142. Місюра Іван, Юпкала Йосиф.
В. 147. Біляи Павло, Когут Іван, Клеман Іван, Бубенко Михайло, Брочковський Людвик.
В. 160. Конопка Агафія.
В. 165. Гнатусько Іван.
В. 175. Ганяк Петро.
В. 179. Вуйцік Юстина, Зелінський Стефан.
В. 186. Баволяк Іван, Баволяк Михайло.
В. 213. Опуст Василь, Навроцький Теодор.
В. 217. Падучак Онуфрий, Щурик Яцко, Кищенко Ів.
В. 218. Гіль Роман, Якимчук Роман.
В. 221. Гаргат Тома, Николин Анна, Березовський Антін, Богачик Казимир.
В. 223. Прокопік Семен, Карачун Александер.
В. 225. Куба Йосиф, Міштурак Николай, Поташ Стефан, Владика Теодор, Левіцький Іван.
В. 229. Вардинець Іван, Романюк Теодор, Маркович Гавриїл, Бережанський Михайло.
В. 240. Гурняк Магдалина.
В. 241. Лаврів Йосиф, Зубик Дмитро.
В. 246. Ольховий Филип.
В. 248. Псуй Павло, Гачак Михайло.
В. 250. Романяк Ілія.
В. 254. Войткон Михайло, Осмак Іван.
В. 273. Приступа Іван.
В. 274. Даниляко Теодор, Кіхтан Луць мол.
В. 276. Позняр Іван, Позняр Катерина, Дубік Іван.
В. 277. Дутко Михайло.
В. 283. Щербій Николай.
В. 292. Трухин Григорій, Дитиняк Іван, Жовна Ілько.
В. 296. Лобур Іван с. Тимка.
В. 300. Яцинич Юрко, Мисько Стефан.
В. 301. Ухапський Іван, Мороз Іван.
В. 316. Герега Стефан, Петровський Николай, Бойко Дмитро, Бойко Павло.
В. 321. Грущак Николай.
В. 324. Березовський Петро.
В. 330. Либа Іван.
В. 332. Садовський Іван.
В. 338. Ганчар Михайло.
В. 339. Скольський Василь, Рошко Николай.
В. 341. Власецький Михайло.
В. 349. Кушнір Юрко, Кушнір Петро, Борецький Гіл.
В. 354. Сомполінський Франко, Мончиводзінський Антін.
В. 355. Скрицький Яків.
В. 363. Вовк Петро.
В. 365. Кубішин Яків.
В. 367. Матковський Дмитро, Рейхан Стах, Рита Ник.
В. 369. Гладиш Ілія, Дмитрусяк Матій, Пероганич Іл.
В. 384. Остаф Михайло, Цьопкала Семен, Сирко Ст.
В. 388. Бурак Анна, Тиновська Анна, Кіс Андій, Федурко Людвіка.
В. 401. Кривейко Іван.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ (КАРТИ) ЛИСТИ.

В. 12. Федів Михайло.
В. 13. Марунчак Яків.
В. 15. Мудрий Іван.
В. 69. Вітрак Олекса.
В. 74. Романишин Дмитро, Кріль Володимир.
В. 76. Мисак Григорій.
В. 77. Павлуцький Николай.
В. 99. Дмитрик Петро.
В. 104. Пейко Антін.
В. 109. Ломиш Семан.
В. 112. Гнатків Фруська.
В. 174. Лотоцький Йосиф, Лотоцька Марія.
В. 175. Присташ Михайло.
В. 225. Міштурак Іван.
В. 230. Рихель Михайло.
В. 246. Сенів Іван.
В. 251. Щерба Іван.
В. 308. Кучманський Павло, Рибант Іван, Блакіта Ст.
В. 316. Біяус Василь.
В. 321. Воробець Мартин.
В. 323. Гримак Василь, Коваль Лаврентий, Блащишин Антін.
В. 351. Кутянський Дмитро.
В. 354. Ярош Николай.
В. 369. Яцук Ігнатий.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 18. Навроцька Стефанія.
В. 162. Нижникевич Петро.
В. 221. Мотало Петро.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю серпню 1916 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	8.437
В місяцю вересни 1916 р. принято нових членів до Українського Народного Союза	202
В місяцю вересни 1916 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	47
В місяцю вересни 1916 р. принято з других відділів з переступними листами до У. Н. С.	26
В місяцю вересни 1916 р. перейшло з инших кляс посмертного	9
Разом	8.741
В місяцю вересня 1916 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок чи инших причин	140
В місяцю вересни 1916 р. виключено за неплачене місячних вкладок чи инших причин	11
В місяцю вересни 1916 р. взяло перест. листи	30
В місяцю вересни 1916 р. перейшло до инших кляс посмертного	9
В місяцю вересни 1916 р. померло	3
Разом	193
З кінцем вересня 1916 р. Український Народний Союз числив членів	8.548
З кінцем вересня 1916 р. Український Народний Союз числив дітий членів У. Н. Союза	1.587
Разом	10.135

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса A $250	310
Кляса AA $500	3.603
Кляса B $750	95
Кляса C $1000	4.516
Кляса BB $1500	24
Дітий членів У. Н. Союза	1.587
Разом	10.135

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.,

М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

Іван Франко.

ЯК ВІЛ В ЯРМІ...

Як віл в ярмі, оттак я день за днем
Свій плуг тяжкий до краю дотягаю;
Немов повільним спалююсь огнем,
Та ярко бухнуть сили вже не маю.

Завмерли в серці мрії молодечі,
Ілюзії криниця пересхла;
Різкі, сухі мої зробились речі, —
Пора худого жнива надійшла.

Худеє жниво! Сіялось мабуть
Замало й ненайкрасшої пшениці.
А час не ждав! Холодні зливи йдуть, —
Важку ворожать осінь нам зірниці.

—о—

ОЙ ТИ ДІВЧИНО...

Ой ти дівчино, з горіха зерня,
Чом твоє серденько — колюче терня?

Чом твої устонька — тиха молитва,
А твоє слово остре як бритва?

Чом твої очи сяють тим чаром,
Що то запалює серце пожаром?

Ох, тії очи темнійші ночи,
Хто в них задивить ся, й сонця не хоче!

І чом твій усьміх — для мене скрута,
Серце бентежить, як буря люта?

Ой ти дівчино, ясная зоре!
Ти мої радощі, ти моє горе!

Тебе видаючи, любити мушу,
Тебе кохаючи, загублю душу.

ДЕ ЇХ ТАТО?

Жиєм, братя, в Америці,
Як у гаю жиють птиці;
Жиєм, жиєм і не знаєм,
Що, як дієсь в старім краю.

В старім краю лютий ворог
Порозбивав всьо на порох!
Неодин там ляг на поли,
Лишив жінку й діти свої!

Деж їх тато? — Вже забитий,
Нема кому їх кормити,
Бідна матір не змагає,
Діти тата виглядають.

Діти тата виглядають,
Що дня мами ся питають:
„Мамцю, мамцю, де наш тато,
Чи приїде хоч на сьвято?"

„Діти мої, каже мати,
Нам вже тата не видати,
Бо наш тато ляг у бою
На чужім несвоїм полю".

„Мамо, мамо наша мила,
Чом ти така нещаслива
І ми? Тата виглядаєм,
А ми тата вже не маєм.

„Вже наш тато в лютім бою
Впав і лежить в чужім полю,
А ми бідні сиротята
Виглядаєм свого тата"...

Микола Кудринський.

Гантрамк, Міш.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

До відома джерзисітської громади.

Сеї недїлї, дня 15. жовтня, точно о 5-тій годині пополудни відбудеть ся в церковній галї при ул. Грін і Сусекс дуже важна нарада в справі Українського Дня. Думаємо, що на сїй нараді не забракне анї одної української душі, котра спочуває страшній недолї наших родимців у старім краю. Всї місцеві Братства і Товариства дістали в тій справі від дотичного комітету окреме запрошенє і вони на тій нараді повинні явити ся обовязково.

Відчит в Бруклині.

В недїлю, 8. жовтня, в церковній галї дякоучитель п. Володимир Каськів читав реферат на тему про необхідність просьвіти серед українського загалу в Америцї. Уложений дуже красно реферат показав численно зібраній публиці, яку то велику вартість має просьвіта взагалї, а для Українців в Америцї зокрема. Просто і зрозуміло п. Каськів говорив цїлу годину, маючи на метї заснованє в Бруклинї бібліотеку, до котрої вчивав людий яко до місця, де можна і книжку прочитати і поучитись і найти розумні забавки, замість того, щоб вільні часи проводити в салунах. Бесїдник говорив красно і мав у слухачів великий успіх. При кінци своєї промови він дав коротенький звіт з того, що вже зроблено в бібліотецї за короткий час її істнованя.

Смерть визначного Угро-русина.

Павло Жаткович, бувший головний редактор і основатель „Американско-Русского Вѣстника", органу „Соединенія греко-кат. русскихъ Братствъ" в Америцї, помер в Бруклинї, Н. Й., на серцевий удар. Жаткович уродив ся на Угорщинї, де й покінчив шкільне образованє. До Америки прибув 20 лїт тому. Його полїтична робота в Злучених Державах опирала ся на перетяганю Угро-русинів до московського табору. Номер в 61-тім році житя, полишивши вдову з трома синами і трома дочками.

Розрухи в Ню Йорку.

В ночі з четверга на пятницю (12-13 с. м.) около 1.500 страйкерів і їх симпатиків напали на 10 трамваїв на Медісон евеню і 116. улиці. На трамваї посипали ся цеґли, камінє, фляшки і т. п. Богато пасажирів поранено. Всї вікна в трамваях разом з рамами повибивали. Полїция прибула вже занїзно, щоби можна було охоронити трамваї. В кілька хвиль по прибутю полїциї між страйкерами і полїцією вивязала ся горячкова бійка, в котрій зранено кількох полісменів і страйкерів. Трох страйкерів заарештовано.

Доставці молока підписали контракт з фармерами.

„Велика Трійка" молочних компаний в Ню Йорку (Борденс, МекДермот і Шефилд) підписала контракт з „Лїґою Молочарників" і молочний страйк практично, здасть ся, проминув. Компанії призвали для фармерів за 100 фунтів молока 45 центів більше ніж попереднього року. Покищо сей контракт підписали лише компанії і комітет Лїґи Молочарників, але фармери, властителї молока, противлять ся такій угоді і протестують проти того контракту.

Таємнича женщина покінчила житє самовбийством.

Мінерва Гольме, таємнича женщина в Ню Йорку, поповнила самовбийство. До повітового лїкаря (коронера) написала вона лист слїдуючого змісту: „Пане коронер: Ви не кричіть. Я не маю ніяких свояків у світі. Я бажала би, щоби спалити моє тїло, але маю лише 26 долярів. Не вистарчає? Нї? Так? Отже!"

Паню Гольме знайдено неживу у її домі при 101-шій улиці. Сидїла на кріслї з газетою в руцї, а при нїй на столику лежала коверта з 26-ма долярами. Убийство відкрив канцелярійний робітник того дому, який рівночасно збирав гроші за мешканє. Про паню Гольме він сказав: „Вона була таємнича женщиною. Її ніхто не відвідував, не мала знакомих, не діставала ніяких листів, нїколи не говорила через телефон, не занимала ся ніякими справами і не вязувала ся з нїким знакомости. Вона прийшла тут рік тому і мимо того, що нїколи не працювала, вона мала повно гроший і точно платила за мешканє. Мала дорогі сукнї і старала ся о чистоту у своїм мешканю. Про неї можна думати, що була образованою і інтелїґентною женщиною".

Мешканє її було чисте, а в нїм віяла сьвіжість і чистий воздух, а в декотрих покоях чути було запах перфум. Сукнї є з дорогих матерій і обшиті дорогоцінними прикрасами у двох великих пачках. В покою висїли на стінї дві писані замітки. Одна до повітового лїкаря, яку повнисе вже наведено, а друга такого змісту: „Тому, що я не маю ніяких рідних, прошу вас завідомить телефонічно „армію спасеня" (Селвейшен Армі) і віддайте їй моє убранє".

О скільки полїция сконстатувала, панї Гольме вела якесь тайне житє. Про сю тайну ніхто із сусїдів не знає. Знає якась незнана особа, котрої лист знайдено у бюрку панї Гольме. Лист звучить: „Дорога Мінерво: Я тричі писа(ла)(в) до тебе листи і вони завернули ся до мене назад. Чому ти не пишеш і не зносиш ся разом зі мною? Коли ти бажаєш, то я задержу твою тайну: коли ти лише бажаєш собі сього. Коли хочеш прийти до мене і бачити мене, то ніхто не буде знати, що ти була у моїм домі. Коли ти потребуєш помочи, то я можу тобі прислати або принести її. Я знаю, що ти самотна і я є самотн(а)(ий) також". Лист підписаний буквою „А." і не можна довідати ся, чи його писав мущина, чи писала женщина.

Дитина у валїзї.

М. Енґелґардт, занятий чищенєм возів при елевейтрах третої евні, знайшов в одним поїзді валїзу і віддав її до бюра загублених річий. Коли валїза не хотїла отворити ся, він побачив завинену у полотно неживу дитину женського пола. Дївчинка щойно 3 днї, як уродила ся. Тїло дитини віддано в руки детективів, котрі мають занятя ся відшуканєм матери.

Вінчанє замісць арешту.

Один нюйорський судія переводив справу і, як сам він заявив, такої справи ще в своїм житю не мав нагоди розбирати. Перед ним стала дївчина оскаржена о крадїж 5.000 долярів. За се є визначена кара кілька лїт вязниці, але се зворушило судію. Молода дївчина може нерозумно поповнила злочин і через свою дурноту вона може загибити цїле своє щастє. Довго він дивив ся по салї, наче шукав когось. Вкінци рішив ся на такий запит: „Чи є хто тут, на салї, що міг би взяти сю справу на себе?" В тій хвили з місця встав молодий мущина і підійшов до судії. Він довго говорив із судією і вкінци судія відізвав ся таким голосом: „Але вона стоїть тут яко звичайна злодійка, котра украла 5 тисяч долярів". „Розумію" — відповів молодий мущина, „але се для мене нічого не шкодить. Мимо того я хочу сейчас з нею повінчати ся і буду щасливим, коли вона на се згодить ся. Я знаю, що її серце є ніжне, чисте, і невинне". Судія оказав ся тут безрадним. Подумавши хвилину, він видав такий вирок: „Дївчина вільна від кари". Молодята, взявши ся попід руки, вийшли із судової салї.

За одно неправдиве слово жадає 25.152 доляри.

Жінка лїкаря д-ра Ч. Лїбкнехта з Ню Йорку вислала до свого мужа телєґраму такого змісту:

„Фреда і Боддого болять очи. Принесіть, що є потрібне".

Докторови Лїбкнехтови доручено сю телеґраму. Але одно слово було змінене: „Фред умер. Боддого болять очи. Принесіть, що є потрібне".

Коли лїкар одержав таку телеґраму від своєї жінки, яка тепер перебуває в Ошен Біч, Л. Айленд, він думав, що його син Фред справдї помер. Він сейчас згодив погребника за цїну 152 долярі, купив трумну і винаймив специяльний корабель з Ню Йорку до Ошен Біч. Показало ся однак, що син його жиє. Тепер він зломив контракт, а вістка про смерть сина потрясла його нервами і він не може прийти до нормального стану. За се скаржить він „Вестерн Юніон Телеграф Ко." о 25.152 доляри.

Убийник Кардінеллї заарештований в Італії.

Антоніо Кардінеллї, убийник Барнета Бафа з Ню Йорку, заарештований тепер в Італії. Убийство Бафа поповнив він в падолисті 1914 року і сейчас утїк до Італії. Нюйорська полїция вислала за ним детектива Фелікса де Мартіні, котрий по 4-місячних пошукуваних віднайшов убийника. Він був в італїйській армії. Між Злученими Державами й Італією ведуть ся переговори в справі убийника. Правдоподібно скінчить ся на тім, що Злучені Держави вишлють всї акти оскарження до Італії і розправа над Кардінеллїєм відбудеть ся в Римі.

НОВИНКИ.

Департамент для розділу поживи в Австрії.

Подібно як в Німеччинї, так і в Австрії уведено в житє окрему комісію для розділу поживи між населенє. Комісія, або радше міністерство, стоїть під особистим наглядом Ріттера фон Келлєра. Обовязком сеї комісії є також установити тарифу цїни на поживу.

Від початку війни затоплено 171 норвежських кораблів.

Від початку великої европейської війни нейтральна держава Норвеґія стратила на морі 171 кораблів, 235.000 тон містоти. Затоплені кораблї мали вартість 84 міліони корон. Рівночасно з кораблями затоплено 140 осіб.

Ірляндська справа в англійськім парляменті.

Наради в англійськім парляменті розпочали ся. На дневний порядок нарад поставлено ірляндську справу. Дж. Редмонд сказав в парляменті поважні слова і просив зібраних розвести над ними ширшу дискусію, — „Теперішна управа в Ірляндії противорічить засадам, за які воює Анґлія і її союзники. Такий стан полїтики нашого правительства супроти Ірляндії є на дальше неможливий і непожаданий". Посол Рунсаймен сказав: „Також правительственні кроки зглядом Австралії викликали загальне обуренє як в Австралії так і в широких англійських кругах".

Геніяльні винаходи російських алькогольників.

Протиалкогольний привіз алькоголю до Росії дійшов до страшних розмірів. Сторонники алькоголю привозять алькоголь в бочках від масла. Одна горбата, старенька женщина, інтелїґентна з вигляду, через кілька місяців перевозила алькоголь у своїм підробленім горбі. Тепер алькогольники взяли ся до ще інших способів. На зелїзничий дворець у Владивостоцї прибув поїзд з грубими деревляними полїнами. Оплативши кошти перевозу дерева, властитель сейчас наняв робітників, аби дерево забрати з двірця. Робота почала ся. За пів години кілька фір дров відвезено вже на призначене місце в місті. Виладовуванє вже кінчило ся, коли нараз одно полїно розкололо ся на двоє, а в нїм показав ся бляшаний збанок з алькоголем. Сейчас установлено комісію, котра мала переглянути всї полїна. Вкінци виказало ся, що в кождім полїні була видовбана дїра, а в нїй бляшаний збанок з алькоголем. Дрова, як дрова. Ніхто не звертав на них уваги. Ніхто не міг думати, що в них є горівка. Адреса купця не була правдива і імя його не було точне. Також нема того чоловіка, що відіслав ті дрова до Владивостока.

ПОДЯКА.

Складаю сердечну подяку Гол. Урядови У. Н. Союза за дарунок, який я отримав, то є срібну відзнаку і шпильку до краватки. Дай Боже, щоби наш У. Н. Союз розвивав ся як найкрасше на загальне вдоволенє всїх його членів і цїлої нашої суспільности. — Теодор Катулька, секретар Братства св. Андрея, від. 48, в Плейне, Па.

ВЕЛИКИЙ КЛОПІТ.

Вернувши зі школи до дому, професор застав лист від своєї жінки. Вона писала:

Мій дорогий!

Я бавлю ся тут у тітки дуже добре і наша Зося вдоволена, що може цїлий день бігати по дворі. Звичайно, що село, то не місто. Але я тут остану з тиждень довше, ніж гадала, бо мене запросили на весїлє Марусї Санковської — виходить заміж за адвоката — буде дуже гучне весїлє — а я не взяла з собою нічого, — отже будь так ласкав, пришли менї ті річи, а памятай, щобись не помилив ся! Уважай!

1. Фрес фулярову блюзку з шантільовими коронками і шінє-стяжкою;
2. гіпюровий фрачок;
3. спідницю чорну ажурову з френзлями;
4. голубу сукню, криту чорною маркізетою, тоту, що я в нїй була на концерті Шевченка, що має один бік убраний білою гіпюрою; спідничка зроблена з тюнікою, а станик у фіші;
5. білу матїну з гафтів з екрі-стяжкою;
6. чорний шаль маркізетовий з флітрами (є в пудлї на шафі коло вікна);
7. реформовий горсет (в шуфлядї шафи);
8. коронкові довгі ажурові рукавиці, ажурові панчохи;
9. Капелюх з плерєсою — Ти знаєш, котрий;
10. шовкову гальку, батистову блюзку з баскиною і кафтаник;
11. льоки, підкладку, оздобні шпильки і гребенї і пера раєр (все є в пуделку на туалєті), — і пійди ще до склепу та купи менї півчеревики драп-ірхові і вахляр з мальованої газі (вибери там щось густового і відповідного) і три темні аксамітні бордо-рожі.

Все те пришли менї як найскорше, бо хоч то ще час, але треба мати зараз під рукою, може дещо прийдеть ся поправити. Просили, щоби і Ти приїхав на весїлє, але я знаю, що Ти не прийдеш. Деж би Ти школу покинув на один день і одну ніч не спав!

Прошу Тебе, зорудуй менї те все разда і присилай! Описую Тобі навмисне все так докладно, аби Ти не помилив ся.

Я і Зося цїлуємо Тебе дуже щиро —

Твоя Мушка.

Професор прочитав уважно лист жінки аж до кінця, а потім почав наново з початку. Читав і мало що розумів. Знав лише, що повинен жінці вислати якісь річи, і то відповідні до весїля, але котрі саме, не міг відгадати. Отже став перед шафою, де було повно одежі жінки, і дивив ся безнадійно то на неї то на лист. Все те, чого жінка хотїла, очевидно було як не в сїй шафі, то в другій, або в куфрі або в пудлї або шуфлядї, — інакше Мушка і не писала би за тим, — але що се таке: фрес, фуляр, шантіль, шінє, гіпюра і т. д., сего він не знав, хоч мав уже до сорок лїт.

Замісць вибирати з шафи потрібні річи, він засїв при своїм столї і почав счисляти кравецьку французчину в листї жінки: начислив більше ніж 25 слів, з якими — мимо деякого знаня французької мови — ніяк не міг собі дати ради. Отже виняв з бібліотеки французький словар і почав вишукувати потрібні йому слова. Се йшло досить скоро, хоч і не все було в словарі; але коли потім з листом станув знову перед шафою жінки, був такий мудрий, як і перше. У словарі дещо находив, а в шафі не міг найти, хоч воно висїло перед його очима. Доброго мужа могло се розвеселити, але могло й розсердити. Він уже десять років був жонатий, але тільки тепер з листу довідав ся, що жінка його має крім суконь та блюзок також якийсь фрачок — і дивував ся, що того фрачка нїколи у неї не бачив. Крім того він зовсїм не пригадував собі, у якій сукнї була його жінка на концерті, і байдуже було йому, чи є якісь реформові горсети, бо не вірив у ніяку реформу горсетів, — чи старомодні, чи реформовані — все вони одна мука і глупота людська тай годі.

Але зробити се, о що жінка просила, треба було, отже професор почав здіймати з кілків одежу жінки і приглядати ся їй. Чудував ся, скільки того було. Знав, що Мушка — славна господиня і зі старих річий робить цїлком нові, але все таки стільки одежі не сподївав ся найти. Тяжко було йому у сїм добрі найти ся і він не міг собі так, що на бік відкладав тільки се, що на його думку могло бути відповідне на весїлє, а решту лишав у шафі. Вибрав що найкрасші річи, а в чім був непевний, брав двоякі і відкладав на бік. Міркував собі при тім цїлком розумно, що лїпше післати більше ніж меньше, бо де більше, там найдеть ся і те, що потрібне. Найшов і инші дрібнички, що мали Мушку вбирати від голови аж до ніг і зложив усе те систематично на лїжку. Одного лише не найшов і не зрозумів; жінка писала, що пера „раєр" є в пуделку на туалєті, тимчасом там ніяких пер не було. Він знав, що „раєр" се німецьке Reiher, значить: пера повинні бути чаплині, але таких пер він у жінки нїколи не бачив, а крім того й не знав гаразд, як вони мають виглядати. Тому, що пер у пуделку не було, здавало ся йому, що жінка помилила ся і певно хотїла тих чудових павиних пер, що стояли в сухім букетї на стажерці. Отже виняв їх з букету і зложив також на лїжку.

Потім переглянув ще раз лист Мушки і вийшов у місто купувати черевики, вахляр і рожі. Забрало се йому зо дві години часу, бо не знав, де що купувати, але нарешті все купив, прийшов до хати, зложив усе як найосторожнїйше в малий кіш і в пудло з капелюхом, обвив папером, повязав, полякував і вислав служницею на почту. Лихий був, що цїле пополуднє втратив на сю висилку, але потїшав себе, що се для його доброї Мушки. Нехай забавить ся трохи, коли їй се миле.

Два днї мав професор спокій. На третїй він щойно встав з лїжка, як післанець з почти приніс йому експрес-посилку, кошик, котрий він вислав перед двома днями. Він відчинив кошик і зі страхом побачив тїсами річи, котрі вислав жінці, тільки дечого бракувало. Лист від Мушки, писаний олівцем скоренько, лежав на верху. У професора не стало відваги прочитати його — він знав вже наперед, що жінка пише. Але мусїв прочитати, иншої ради не було. Мушка писала відразу, без ніякого милого вступу, не називаючи його дорогим:

„Пой старий, що менї з Тобою дїяти?! Ти певно не хочеш, щоб я пішла на весїлє, коли Ти менї такого збитка зробив. Та чи бачив хто таке, аби Ти менї в лїтї прислав зимовий капелюх! І черевики N. 40, коли я все ношу N 37. Десять років жиєш зі мною і нічого не навчив ся і не знаєш! На що менї того шляфрока і вовняної грубої блюзи і батистової сукнї і волїчкової гальки і зимових панчіх і бархановї матїнє — чого Ти закпив собі так з мене? Чи Ти направду бойш ся, щоби я на весїлю в кім не закохала ся?! Чи менї самій приїхати по річи?

Ага! ще одно! Замісць рож Ти прислав пелярґонії і певно переплатив. Адже Ти якийсь професор, доктор фільософії — аби Ти не знав, що рожа, а що пелярґонія, сего я по Тобі не сподївала ся.

Зараз пійди менї до панї Хановичевої і попроси її від мене, щоби прийшла до нас і після мого листу вибрала з шафи все те, о що я просила.

Те, що я відсилаю, відложи зараз на бік, щоби Ти знов не післав менї. Пійди і відмїняй черевики на N. 37, вибери трохи ясніщий. І рожі купи, а не пелярґонії!

А від того зеленого вахляря, що Ти купив, то я аж сама позеленїла зі злости. І деж сей вахляр надаєть ся до моєї сукнї. Чим він Тобі сподобав ся? Коли Ти навчив ся розпізнавати бальову туалєту від домашної? Ти не знаєш, який Ти недотепний і навіть злий. Зараз менї все позбирай, купи і вишли. Попроси Хановичеву!

Будь здоров!

Мушка.

P. S. А ті павині пера застроми собі сам за капелюх, коли Ти такий мудрий! Чи Ти бачив коли жінку в балевій туалєтї з павиними перами в волосю? „Раєр" є в шафі з білєм на другій полиці в пуделку.

Здав би ся красний торт з цукорні, але я вже сама якось собі тут пораджу.

Не забудь менї прислати сей другий капелюх з довгим білим пером, що Ти його міряв метром — тепер чей уже будеш знати.

На весїлю я мушу бути, хоч би Ти не хотїв.

Професор прочитав сей лист і розсердив ся. Найгірше заболїло його підозріне, що він не бажає Мушці розривки і забави. Потім сердило його все за порядком, і те що він замісць сукнї післав шляфрок, і льоки, що можуть бути на двайцять миль далеко від голови, котру мають прибирати, і вахляр і черевики і пелярґонії — одним словом все. Се просто розпука — полагоджувати орудки жінки і не знати, що як вибирати і як називаєть ся.

Професор зажурив ся так, що кави не пив і без снїданя пішов до школи. Відбув там свої три години і в той сам час, як учив хлопців, рішив ся не просити Хановичевої о поміч, бо се дійсно сьмішно, тільки порадити собі інакше. Зараз по науці пішов до дому, завинув станик жінки у папір і з ним пішов за иншим вахлярем. Показав склепарці станик і та вже сама дібрала вахляр. За пелярґонії висварив в иншім склепі жидівку і казав собі дати рожі, хоч жидівка запевняла його, що пелярґонії в моді. Виміняв черевики на N. 37, хоч був глубоко пересьвідчений, що будуть за тісні, — і з тим всїм вернув до дому.

Тут уже небогато думав. Всю одежу без розбору, яка була ще в шафі, що лише жіночого бачив у хатї, складав у великий кіш, найшов чаплині пера і льоки і капелюх, повибирав ріжні панчохи і рукавиці, витяг з шуфлядя три горсети — і все те спакував у кіш. Тут уже цїлком певно мусїло все найти ся, що Мушці було потрібне.

Написав ще й лист: „Дорога Мушко! Посилаю Тобі все, що потрібно, а може й за богато. Не сердь ся на мене, бо я, їй Богу, хочу, аби Ти забавила ся. А як вернеш, то навчиш мене, як що з Твоєї одежі називаєть ся, бо показуєть ся, що є потрібно знати. Однак я не ручу, що все запамятаю, і тому радив би зробити інвентар і одежу назначити числами — так було би менї лекше найти, що потрібно.

Зосї посилаю чеколядки.

Ще раз прошу, не сердь ся на свого Старого".

З кошем поїхав професор на зелїзницю і зорудував усе так, щоб жінка дістала річи на другий день. Позбувши ся сего великого клопоту, він почув потребу нагородити себе за труд і пішов на пиво. Давно вже воно не смакувало йому так, як сего вечера.

О. М.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

ЗАХОДОМ ТОВ. УКРАЇНСЬКОГО „БОЯНА“ І ПРИ СПІВУЧАСТИ ТОВ. „УКРАЇНСЬКА СІЧ“

— відбуде ся —

КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ ІВАНА ФРАНКА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15. ЖОВТНЯ 1916 Р.

в гали церковній, 102 Савт Вілбур Еве., ріг Томкінс ул., Сиракюз, Н. Й.

Музичну часть концерту виповнить Український хор під управою п. М. МАТВІЄВА.

ПРОГРАМА:

1. Вступне слово......о. С. Маланяк з Геркімер, Н. Й.
2. Дніпро реве, Чайченко-Січинський, сольо барітонове..........п. С. Величко
3. Каменярі, Франко, деклямація....п. С. Соколовський
4. Ой не нам, тай не нам, І. Кошакевич..........хор
5. Російському кнутови, деклямація..........І. Кіянка
6. „Травмерей“, сольо скрипкове, хлопець 10-літний..........І. Марко
7. Заспіваймо, І. Воробкевич..........хор
8. Моя любов, Франко, деклямація......п-на М. Пельц
9. Не плакати нам, І. Кошакевич..........хор
10. Житепись Франка..........п. Г. Трач
11. Посланіє, Шевченко-Білянський..........хор
12. Розвивай ся дубе, Франко, декл....п-на Ю. Варян
13. Як два серця ся кохають, дует..........п-на А. Гарасим і п. А. Бочан
14. На ріках вавилонських, Франко, дек., п. О. Шеремета
15. На беріжку у ставка..........хор
16. Народе мій замучений, Франко, дек., п. І. Дмитрук
17. Не чужого ми бажаєм, Шашкевич-Січинський, дует..........п. М. Матвієв і П. Сікорський
18. Туга за родиною, сольо..........п-на М. Колачек
19. Не пора, Франко..........хор
20. „Май Контрі“ і Ще не вмерла Україна..........хор

Українська Громадо! Помер найбільший сучасний український поет-письменник і громадянин Іван Франко. Тож кождий Українець і кожда Українка повинні памятати, що їх обовязком є шанувати память великих людий і йти їх слідом і ширити їх ідеї.

Просить ся всіх щирих Українців з Сиракюз і околиці прибути на сей вечерок.

124 КОМІТЕТ.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФИЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. „Любов“, від. 45, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеть ся в неділю, 15. жовтня с. р. о годині 2-гій пополудни, в льокали Тов. У. Ам. Горожан, 822 Н. Франклін ул. Щоб не бракло ані одного члена, бо є дуже важні справи до полагодженя. — М. Качмарик, предс.; І. Целенецький, секр.; М. Рибак, касир.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ“, від. 170 У. Н. Союза отсим повідомляє всіх Товаришів і Товаришок, що місячний мітінг Тов. „Української Січи“ відбудеть ся сеї суботи, дня 14. жовтня 1916 р. в церковній Гали, на розі Сусек і Грін улиць, точно о год. 8-ій вечером. Вкінци Уряд Тов. упрашає всіх Товаришів і Товаришок, щоби постарали ся привести на сей мітінг бодай по одному новому членови, а за щиру працю кождий отримає з Товариства гарний дарунок. Гаразд. Ст. Милянович, предс.; Е. Сойка, секр.

ФИЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеть ся в неділю дня 15. жовтня, о годині 1.30 пополудни, в гали звичайній. На порядку дневнім є дуже важні справи. Будеть ся приймати нових членів до Братства і У. Н. Союза. Котрий член не прибуде на мітінг, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Т. Грицей, предс.; Н. Волос, секр.; І. Сорока, кас.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразово поміщенє, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє. — Оголошень женитьби не приймаєсь.

Пошукую свого мужа **МИХАЙЛА МИСАКА** з Татар, пов. Самбір. Хто би знав його адресу, або він сам, нехай зголосить ся на мою адресу: Mrs. Katherine Mysak, 56 Walter St., Benwood, W. Va. 23-25

Пошукую МАРІЮ САВЯК з Жовчова, Галичина. Має перебувати в Сиракюз, Н. Й. Моя адреса є: Alex. Yakymiw, Hyde Park Hotel, Chicago, Ill. 23-25

ПАРОХІЯ Когус, Н. Й. потребує зараз спосібного дякоучителя. Голосити ся на адресу: **Rev. V. Ulanytzky, 198 Ontario St., Cohoes, N. Y.** 23-25

Пошукую ВАСИЛЯ КОВАЛЯ з села Безбруди, пов. Золочів. 2 роки перебував зі мною в Провіденс, Р. Ай., а відтак виїхав. Має перебувати в околици Бостону, Масс., має 40 літ, займаєть ся будівництвом. Має лист від жени з рідного краю. Хто би знав його адресу, нехай мене повідомить на адресу: John Szewczuk, 309 Grand St., Jersey City, N. J. 24

ХТО ЗНАЄ адресу **К. ТИНДЮКА**, родом з Росоховатця, пов. Підгайці, що перебував передтим у Філядельфії, Па., зволить ласкаво подати до адміністрації „Свободи“. 24

Пошукую ВОЛОДИМИРА СЬВІДЗІНСЬКОГО і КАТЕРИНУ ЯДЖИН. Він походить з Фельштина, пов. Старий Самбір, а вона з села Чапель, пов. Самбір. Хто би знав про їх адреси, або вони самі, зволять зголоситись на адресу: Wolodymir Kornlak, 234 Linden Ave., Jersey City, N. J.

Пошукую своїх братів **ЙОСИФА і ІВАНА ФЕДЮКА**, котрі мають перебувати в Філядельфії, Па. і шваґра **МАРТИНА ЯЦЮКА**, котрий перебував в Скрентон, Па. Всі три походять з Гостова, пов. Товмач. Моя адреса є: Nicholas Fediuk, Napoleon, N. Dak. 22-24

Пошукую ТАДЕЯ ДАРВАЙ і инших родимців з Княжолуки, пов. Долина. Голоситись на адресу: Dmitro Ostrowsky, 267 Frontenac Street, Detroit, Mich. 22-24

МИХАЙЛО БАГРІЙ з села Стоки, пов. Бібрка, зволить зголосити ся до мене на понизшу адресу: Theodor Dziany, 904 Clinton Street, Buffalo, N. Y. 22-24

НА ПРОДАЖ! Русько-польська бучерня і ґросерня, в дуже добрім місци, межи Русинами і Поляками і другими. Нема близько другої бучерні ані ґросерні. Бізнес вироблений. Місячний оборот звиш 1.000 долярів. Річ трактуєсь поважно. По близші інформації прошу голоситись до: M. P. Sokolowsky, 1118 Dolman Street, St. Louis, Mo. 22-24

Собача скаженина.

Хороба знана і невилічима. У пса повстає сама з себе, а на инші звірята або на чоловіка переносить ся через покусанє. Скажений пес, коли не стоїть на припоні, то утікає з дому; а коли верне, то боїть ся, ховасть ся, очи має непевні і не хоче їсти. Пси припинані зривають ся і тікають. Скажений пес не хоче їсти звичайної страви; зате їсть землю, пісок, траву, вовну, свою шерсть і т. и. Дальше приходить параліж долішної щоки, так що і слини не може проковтувати; тому вода тече з рота. З тої причини пес не годен брехати. До 7 або 9 днів пес гине; день або два дні передтим приходить параліж заду.

Покусаний скаженою собакою товар реве дуже часто і жалібно, має непевне око, дре ногами землю, кидасть ся на все рогами. У покусаних коний подібні познаки, а передівсім неспокій і наклін до кусаня.

Лічене звірят уже розбосреніх не помагає. Але за сьвіжа щойно покусані місця змиваєть ся літною водою карболевою; відтак випалюєть ся їх жручим поташом або синім каменем або й зелізом, розпаленим до біла. Відтак змиваєть ся рани літною водою і прикладасть ся що пів дня гірчичне тісто, щоби рана випоріла.

НЕ МАЛА НІ ОДНОЇ НОЧИ СПОКІЙНОЇ.

Пані С. Фавнтейн з Толедо, Огайо написала до Kopp's Baby's Friend Co., фабрикантів чудового ліку, захвалюваного многими тисячами материй, слідуюче письмо:

Дорогий Пане:

Дізнавши ся про Ваш лік для дітий, „Kopp's“, я зачала його уживати і булам вдоволена. Моя тримісячна дитина дістала корчі так сильні, що я мусіла цілими ночами при ній сидіти, а коли я почала уживати Ваш чудовий лік, від тоді не потребую більше вставати. Я ніколи не останусь без Вашого ліку і розкажу всім моїм приятелям про доброту сего ліку. Мій муж говорить, „Нема то як „Kopp's“ для дітий. — і я кажу те саме. — С. Фавнтейн, 130 Австін стр., Толедо, Огайо.

Kopp's, сей приятель дітий є одним з найуспішнійших ліків для дітий в случаях запору і горячки. Є він рівнож добрий проти корчів, вомітів, розетроєня, безсонности в часі зубкованя. 21c28

До набутя у всіх аптиках в 25 і 50-центових бутельках. Коли не можете дістати в сусідстві, напишіть до Kopp's Baby's Friend Co., York, Pa., залучаючи доляра а ми вишлемо Вам дві 50-центові бутельки відворотною почтою.

ВІДРОДЖЕНИЙ.

Максим Франкевич чуєсь як ново народжений і замовляє одну пачку Чаю, який його вилічив, для свого приятеля.

Г. Г. фон Шлік, одинокий фабрикант Болгарського Кровного Чаю — складаючого ся з 14 зіл, маючих лічничу силу, котрий вилічив вже тисячі людий в цілім краю, і дістає тисячі листів з подяками від тих, котрим Болгарський Кровний Чай привернув здоровлє, одержав лист від Максима Франкевича, 4 Карлайл ул., Ню Йорк, слідуючого змісту:

„Будьте ласкаві переслати до мого приятеля одну пачку Болгарського Кровного Чаю. Сей лік мене відродив та дав мені молодечу силу і енерґію. Я не розстану ся з сим ліком“.

Одна велика фамілійна пачка Болгарського Кровного Чаю, яка вистане на 5 місяців, коштує одного доляра, а 6 пачок $5.00. Належитість враз з замовленем належить висилати до: Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Увага: Коли хочете, щоб посилку забезпечено, то пришліть о 10 цнт. більше.

(Оголошенє) 121c30

Др. І. Спіллінґер

Порада і оглядини ДАРОМ.

Застарілі хороби можна вилічити без ужиття затроюючих лікарств при помочи електрики. Рівном в богато случаях, що давнійше вимагали операції, можна вилічити ся о много лучше тим самим способом, без ужиття ножа. 119—

Маю також машину, за помочию котрої можу бачити нутро людського тіла і ознати причини хороби, а другою машиною можу впровадити струю електричну до тіла і вбити заразливі бактерії, які є причиною всіх недомагань. Та метода лічення є не тілько нешкідливою але і приємною для пацієнта.

Години офісові: в понеділок, середу і пятницю від 9. до 12. рано. Від второк, четвер і суботу від 9. рано до 8. веч. В неділю від 9. до 11. рано.

Dr. J. SPILLINGER
153 E. 18th St., New York, N. Y.
при стації елевейтра 3-ої евені і субвею.

НАУКА СЕ СИЛА, ЯКОЇ НІХТО ВАМ НЕ ВІДБЕРЕ!

Чи хотіли би Ви ліпше жити?
Чи хотіли би Ви лекше працювати?
Заробляти більше грошій?
НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!

Всі ті Ваші бажання сповнять ся, як Ви будете знати анґлійський язик. Подивіть на своїх знакомих, говорячих по анґлійськи, як їм все є доступне. Вони читають анґлійські газети, ходять до театрів, вітравують торговлі і все понимають. Чи Ви не хотіли стати такими? Коли Ви гадаєте, що ви зовсім не знаєте анґлійської мови, то не марнуйте ані хвилі часу, а таки сьогодня напишіть до нас лист і залучіть 10 центів грішми або марками, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як ми гарантуємо вивчити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по анґлійськи на певнічайно малою оплатою. Учащати до сеї школи зливно. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всіх країв Америки. Тисячі людий повчилися по школі і тепер вони дякують нам. Те саме зробите і Ви. — Адресуйте: 19—

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
525 W. 47th Street, New York City.

ELIAS ROSENTHAL
ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЯМ
АДВОКАТ
В АМЕРИЦІ.

Практикує понад 25 літ в тутешних судах і перепроваджує всякі справи з успіхом.

302 Broadway, New York, N. Y.
13th floor -12—

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний специяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІВНОЖ ВСЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ І Т. Д. 40—

Докону всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в дома пацієнта, специяльно же на пропуханну при помочи специялістів з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

C-O-R-N-O-L-A
УСУВАЄ ВОЛОССЄ І НАРОСТИ З ЛИЦЯ, КАРКУ І РУК.

"Will my complexion EVER be good again"

Cornola є старим і добре звісним хемічним препаратом в формі порошку і усуває скоро і певне нарост волося, навіть в найгірших случаях. По приложеню порошку і вмиттю скіри, вона стане чистою, рівною і без волося, гладкою як у дитини. Cornola уживає тисячі людий, а поручають її найліпші експерти. Вишлемо по одержаню одного долара готівкою або на моні-ордер. 12е21

CORNOLA LABORATORIES,
1528 Minford Pl., Dep. 101 E., New York City.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости, завдяки вашій недузі.

З дня на день з року на рік віддаю лікарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилічив та спільки хорим я примину жите. Коли Вам жите надоїло задля пробування ріжних лікарів і Ви відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршує, старайтесь сейчас завернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше жите охоронити і поспішить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 20 літ з добрим успіхом всі недуги, як: ослаблене, затроєне крови, недуги жолудка, серця легких і т. д. 115-27

Недуги полові і першої лічу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переслідую Ваші внутреності. Не кождий лікар посідає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Розсліджую також моч хемічно. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до вашого всім

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Години приняти: від 10. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 1. пополудни.

DR LANDES
140 EAST 22 ST, N.Y.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Street, NEW YORK, N. Y.
Межи 1st Ave. і Ave. A.

СТАРОКРАЄВИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЛІКАР

Лічить успішно всі жолудкові недуги; легких, нирок і всі другі внутрішні недуги. Лічить паданя кровоточивих і секретні недуги мущин і женщин. Щеплене проти сифілісу і ріжні нашні операції. З великим успіхом лічить ревматизм, рани на ногах, лишаї, всі скірні виливи, не також дитинні недуги. Лікар говорить по українськи і сам переводить лічене.

Офіс отворений від 9. рано до 8. вечером, як також в неділі і свята. Хто не може приїхати нехай пише до нас. 79—

ХОДИТЬ О ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

КРАЯНЕ! ЧИ ТИ ЧУВ О ТВОЇМ НАЙЛІПШИМ ПРИЯТЕЛЮ?

Твоїм найліпшим приятелем є загально звісне свьітове слави

ВИНО ЛІЧНИЧЕ „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ"
REG. U. S. PATENT OFFICE.

Є се средство покріпляюче, улегчує травленє, лічить катар жолудка як і инші недуги жолудкові — нестравність, запір. Додає апетит, лічить нервовість, безсонність, брак крови, біль голови і т. д.

Хто раз попробує — поручить се випробоване средство всім своїм знакомим. Попробуй і переконай ся.

Тисячі подяк одержуємо щодня.

Ціна Фляшки зиже одного долара; шість фляшок $5.00. До набуття у всіх аптиках, у спеціальних агентів, або прямо у фабрикантів, на адресу: 120се—

D. WROBLEWSKI & CO., Dep. 50, 196 E. 4th St., NEW YORK, N. Y.

ЗДОРОВЛЄ — СЕ БОГАЦТВО.

КОЛИ ПОТРЕБУЄТЕ ДОБРОГО СПЕЦІЯЛІСТА НЕДУГ МУЖЕСЬКИХ І ЖОЛУДКА НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ. Я ВИЛІЧУ НАЙБІЛЬШЕ ЗАСТАРІЛІ НЕДУГИ.

Profesor DR. ALTMAN,
314 E. 15th St., New York, N.Y.

Години: від 1—3 і від 6—9 (в неділі замкнено). 22-

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ

Кожда гална має напись MIDY. Уникайте підробів.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

Dr. KOLER є одиноким лікарем в Піттсбургу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 18 літ досвіду у лічено недуг приватних мущин і женщин. Лічить: затроєнє крови, уплави, немічу у мущин, всякі упливи мочового проводу, лишаї, виливи скірні, свербячку, шкрофули, недуги міхура і инші, походячі з нечистоти крови або баудів молодости. Голосіть ся особисто: почтою не лічу. 119—

Години приняття: від 9-ої рано до 8-ої веч. В неділі від 2-ої.

$15 ЛЕКЦІЇ ЇЗДИ АВТОМОБІЛЕМ $15

NEW-YORK AUTO SCHOOL

Чому маєте ходити без праці або мало заробляти, коли можете мати легке і добре платне заняте, все на свіжім воздусі.

Ми вивчимо Вас на шофера і автомобілевого механіка протягом 3 тижнів в день або вечерами і постараємось для Вас по укінченю курсу о добру роботу. Наша школа є першою і найліпшою в тім краю, в якій учимо після найновійшої методи а не як другі. Властитель сеї школи є інспектором автомобілів, і тому він знає ліпше вчити як другі.

Прийдіть до нас ще нині, розмовитись у своїй мові; офіс отворений до 9-ої вечер. Лайсенс гарантуємо. 41—

Маємо дешеві мешкання для учеників з провінції.

NEW YORK AUTO SCHOOL,
302 E. 14th St., близько 2-ої Ave., New York City.

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР

з довголітною практикою перепроваджує всілякі справи цивільні та карні з найліпшими висліддами.

Години приймає: від 9-ої рано до 6. вечер.

Адреса:
JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 516, New York, N. Y.

Для убогих порада безплатна в своїм мешканю від ч. 168 East 89th St., близько 3-ої евені, L стація від 7-ої до 10-ої вечер.

НОСОВІ, ГОРЛЯНІ І УШНІ НЕДУГИ

Dr. SALERNOV, 232 Second Ave., коло 14 ул. NEW YORK, N. Y.
СПЕЦІЯЛІСТ.

ГОДИНИ: В понеділки, середи, пятниці і суботи від 11-ої до 1-ої в пол. — У вівтірки і четверги від 11-ої до 1ої в пол. і від 4-ої до 7-ої веч. — В неділі від 11-ої до 1-ої в пол. 119вс— Телефон: Stuyvesant 2910

---

150 ДОЛЯРІВ ДОЛЯРІВ 150

ЦІЛИЙ АКЕР ЗЕМЛІ.

ЧИСТА І ПЛОДОВИТА ЗЕМЛЯ, ПРИ ВЕЛИКІМ ФАБРИЧНІМ МІСТІ, NEW BRUNSWICK, N. J. ЛИШЕ 50 МІНУТ ЇЗДИ З НЮ ЙОРКУ. УСЛІВЯ КУПНА $10.00 ЗАДАТКУ А РЕШТА ПО $5.00 МІСЯЧНО. ПРИЙДІТЬ АБО ПИШІТЬ ПО БЛИЗШІ ІНФОРМАЦІЇ ДО: 106-24

Metuchen Realty Co.,
206 Broadway New York, N. Y.

ДР. КАРЛО ГРАФ, найстарший українсько-польський специяліст зі ЛЬВОВА (Галичина), звісний в Америці від 20 літ, практикує в Ню Йорку з великим успіхом. Др. Граф, як ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ЛІКАР лічить скоро і СУМЛІННО недуги ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, НИРОК, катар ЖОЛУДКА, КИШОК І УТРОБИ. ДР. ГРАФ уживає найновійші апарати електричні до лічення недуг НЕРВОВИХ, РЕВМАТИЗМУ, ПАРАЛІЖА, слабости СВ. ВАЛЕНТІЯ, болів в костях і їм подібні. ДР. ГРАФ розсліджує КРОВ І МОЧ і послугуєсь найновійшою МЕТОДОЮ при лічению недуг СКІРНИХ, ВЕНЕРИЧНИХ І СКРИТИХ у МУЩИН І ЖЕНЩИН (французьке средство до підскірного запускання і прямо до крови — знане Еверсоль і Сальварсан). ДР. ГРАФ має ДВА офіси в Ню Йорку: Один на „Вест Сайд" — 411 West Side Ave., ріг 80-ої улиці, А ДРУГИЙ ОФІС для НЕДУЖИХ і мешкаючих в ДОЛИНІ МІСТА під ч. 55 St. Mark's Place (8-МА УЛИЦЯ, МЕЖИ 1-ОЮ А 2-ГОЮ ЕВЕНЮ).

Години офісові на UPTOWN OFFICE від 12—4 попол., в неділі від 11—2 попол.

Години офісові на DOWN TOWN, East Side Office: Щоденно від 5-ої до 8-ої веч. в неділі від 3-ої до 6-ої вечер. 118—

ПОРАДА ДАРОМ — ПАМЯТАЙТЕ АДРЕСУ DOWN TOWN OFFICE.

НАЙБІЛЬША, НАЙСТАРША І НАЙЛУЧША ТОРГОВЛЯ ЛІКЕРАМИ В АМЕРИЦІ.

121с30

	ЦІНА ЗА ГАЛЬОН.		
Червона житнівка,	$2.00,	$2.50,	$3.00
Біла житнівка,	2.00,	2.50,	3.00
Рум (червоний)	2.00,	2.50,	3.00
Джин до боровічка	2.00,	2.50,	3.00
Кмінківка	2.00,	2.50,	3.00
Анижівка	2.00,	2.50,	3.00
Розализ	2.00,	2.50,	3.00
Алькоголь	3.00,	3.50,	4.00
Вина, солодкі і квасні	1.00,	1.50,	2.00

Пишіть за повним цінником горівок, вин, підкохочуючих напоїв, і т. д. Ми платимо експрес або фрейт на замовлення в суми $5 і більше. Друки до замовлень, коверти, стінні календарі, чарки і коркотяги даром враз з замовленнями. Посилайте гроші через почтові перекази або у реджістрованих листах.

C. F. ZARUBA & CO.,
318 Third Ave., Pittsburgh, Pa.
(Dept. Sv.)

СТРИЖІТЬ САМІ СВОЄ ВОЛОССЄ.

Найпрактичніший винахід сего століття. Щадить час і гроші. Річ без якої ніхто не обійдесь. Легкий при ужитю як для мущин так і дітий. Стриже волосся майже даром. Уживаєсь його як гребінь. Наша теперішна реклямова ціна $1.35. Не уживайте машинок (кліпперс), а лише сей о много корисніший прилад. ВІЛЬНА ОФЕРТА — лише на ограничений час. Пришліть $1.35 враз з замовленєм, а ми вишлемо Вам почтою сей Прилад до стриженя волося. Замовляйте ще нині і користайте з нашої низької ціни.

FISHLEIGH & CO., Dept. 48, Chicago, Ill.

"No more barber shops for mine"

Перед ужитєм. — По ужитю.

ПОЗІР! НОВІСТЬ! Тисячі дівчат, женщин, молодців і мущин завдячують свою повну, гладку і румяну церу „КРЕМОВИ МОЛОДОСТИ" а особливо вилічене зморщків, веснянок, знаків по віспі, прищів, чираків, лишаїв, лущеня шкіри, червоности твари і носа, відмороженя ух і всіх прочих нечистостий і недуг шкіри, лиця, рук, шиї і кождого члена тіла. ГАРАНТУЄМО, що зто тільки ужие сего чудесного средства, мусить ся позбути сих страшних долегливостий.

Ціна слоіка разом з пересилкою лише ОДНОГО ДОЛЯРА. 120се—

D. WROBLEWSKI Co., 196 E. 4th St., Dept. 50, New York, N. Y.

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ШКОЛА ШОФЕРСТВА.

КУРС $10 КУРС $10

Пощо платити більше? Чому маєте бути невільниками в шапах, коли можете стати своїм босом і заробляти по $25 тижнево і висше. Наша школа має найліпше і найбільше засмотрене в сім обсягу в Америці. Се є одинока школа, в якій учать шоферства і реперованя на всяких новомодних автомобілях, як Chalmer's, Buick, Cadillac, „Hudson Super Six", 1916-1917 моделів. Вчимо в українській мові. Також стараємось о посаду. Харч і мешкане для позамісцевих дешево. Гарантуємо студентам диплом і стейтовий лайсенс. Оглянте нашу школу і самі оцініть. Памятайте: Свій до свого! Уважайте на нашу адресу:

ARENA AUTO SCHOOL, 210 W. 50th St., (Близько Бродвею) NEW YORK, N. Y.

Безплатні інструкції механізму для шоферських студентів — се донаш хористий, які дає наша школа. Незабудьте зайти впеpед до нас. 86—

ВИНАХІДЧИКИ!

Коли хочете дістати інформації в який спосіб

ОСЯГНУТИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЄ ВАШИХ ВИНАХОДІВ,

то пишіть на понизшу адресу у своїй рідній мові а дістанете сейчас совісну пораду ТАКОЖ У ВАШІЙ МОВІ.

На жаданє висилаємо даром книжочки з описами. 15е24

A. M. WILSON
311 VICTOR BLDG.
WASHINGTON, D. C.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧЕКАЮТЬ ДОБРОЇ НАГОДИ.

Закупном доброго грамофона з правдивими українськими рекордами по дешевійшій завертаєтесь тілько до нас. ДАМО ВАМ ДАРОМ 20 УКРАЇНСЬКИХ пісень, 1000 голок і альбом.

ГРАМОФОН ТІЛЬКИ ЗА $20.00

З ГАРАНТІЄЮ НА 10 ЛІТ.

Пришліть три долари задатку, решту гроший заплатите по отриманю товару. Грамофон з великою трубою, позолоченими беригами; механізм грамофона доброї нової конструкції, можна накручувати підчас грання. Чудна мелодія. Грає на всіх рекордах. Дуже вдучно і вірно віддає всі голоси і тони музики, яку чути гремко і ясно. Місцевих людей просимо зайти до нашого магазину, який є отворений від 9. год. рано до 10. год. вечером, також і в неділю. Місцевим людям продаємо на місячні сплати. Безплатний каталог музичних інструментів висилаємо на жадане. Замовлення висилайте на адресу: GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO., 310 GRAND STREET, D. Sv. NEW YORK, N. Y.

GREATER

ЕЛЕКТРИЧНІ ВИСТІЛКИ носить ся в чоботах як звичайні вистілки всякої величини. НЕЧУВАНА ПОМІЧ проти застуди, пріття, ослаблення і хлипости НІГ. Держать ноги тепло, сухо і у вигоді. Запобігає дрощам, перестуді, невральгії і ревматичним долегливостям. Знаменита поміч случаях кольки і ріжнородних болів в ногах, спричинених злим круженєм крови. Продаю лише найлішого родагарантовані і правдиві Electric Volton Insols, в ціні $1.00 за пару з пересилкою, враз з повним поясненєм як уживати, в українській мові. ДАРОМ — через короткий час дає зовсім ДАРОМ з кождою парою вистілок один лапісовий олівець до вибирання нагнітків, бородавок і наростів (вартости 50 цнт.). Адресуйте: 118с—

A. P. OWENS, Dep. S., 159 W. 145th St., New York, N. Y.

НОВІСТЬ! СЕ ДЛЯ ВАС ЗНАМЕНИТА МАШИНКА ДО ПИСАНЯ

Протягом кількох мінут напишете самі собі лист гарно і виразно.

Киньте пером об землю, викиньте каламар через вікно! Пощо валяти Ваші пальці чорнилом, пощо тратити час і мучитись при писаню пером. Се машина має усі друкарські знаки, малі і великі букви, числа, видні і гарний друк. Кождий без труду може на ній писати без науки і найде правдиву приємність. Машинки є в слідуючих цінах: № 12 $5.75; № 15 $7.50; № 18 $10.50. Грошей вперед не жадаємо; налишіть лише число машинки і залучіть 25 цнт. завдатку сріблом або марками. Решту доплатите при доручению Вам машинки. Не ждіть а користайте з нагоди набути машинки за низьку ціну. Пишіть сейчас на адресу: 16е24

Ruthenian Typewriter Co., 670 N. Carpenter St., CHICAGO, Ill.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА
ДЛЯ ПОЛОВО ОСЛАБЛЕНИХ МУЩИН.

Потребуєте післати нам тілько 50 цнт.

Ослаблені полово мущини, як також і нервові, вилічуть ся зовсім і раз на все через ужите средства „НОВО". Є се, так сказати-б, чудесне средство, яке вилічило вже тисячі хорих полово мущин. Наколи ви є полово хорі, наколи докучає Вам нервове зіслаблене, коли утратилисьте мужеську силу, коли маєте мелянхолію, зимні руки і ноги, біль голови, затверджене, діспепсію, хоробу нирок або проводу мочевого, непровільні, страх показати ся перед людьми, як то инші порадять, вилічите ся при помочи средства „НОВО". Средство се зробить Вас в коротких часі сильними, здоровими і щасливими, так що будете могли уживати всіх приємностий житя. Щоби Вас о тім переконати, що „НОВО" средство справді се зробить, вишлемо Вам ДАРОМ запас сего средства, що вистарчить на 15 днів, наколи пришлете нам свою адресу і назвиско, як також 50 цнт. в почтових марках або в готівці, на оплачене пересилки і спакованя. Просимо звернути увагу на се, що се не є мала пачка на пробу, але цілковитий запас, що вистарчить на 15 днів і дуже часто причиняє цілковите вилічене. Оферта та є важна тільки на ограничений час. Напишіть проте до нас безпроволочно і сповніть, в якій часописи читали ся оголошене, а ми вишлемо Вам сейчас повне наведене средство. 61—

NOVO COMPANY,
Dept. 23, Box 4000, Philadelphia, Pa.

ВАЖНЕ ОГОЛОШЕНЄ. ВАЖНЕ ОГОЛОШЕНЄ.

PROF. DOCTOR SLOAN

спровадив до Піттсбурга всі свої електричні машини і апарати для лічення недужих мущин і женщин, і тут, буде продовжати лічене тою самою методою, яку уживав з великим успіхом в першорядних клініках Европи, а поміно сего не буде жадати платні за оглядини і поради.

БЕЗПЛАТНІ X-RAY РОЗСЛІДЖЕНЯ НЕДУГИ віддасть кождому недужому. Доктор Слон говорить, що кождий, хто надієсь вилічення, мусить вперед піддатись докладним оглядинам. Воно є так конечне для вислідження дійсної недуги, як і те, в який спосіб її належить лічити. Се причина вказує, чому Ви повинні прийти і віддати ся безплатним оглядинам д-ра Слона і висхуяти його поради. Він розслідить Вашу міх, крови і жолудок, уживаючи до сего сильних X-Ray машин електричних. Опісля коли Ви схочете піддатись лічению, а Ваша недуга окаже ся вилічимою, тоді лікар скаже Вам як довго потрєбне лічене і подасть Вам ціну. 24,27,30

Д-РА СЛОНА ОФІС Є ОДНИМ З НАЙЛІПШИХ.

Тут побачите чудові машини, які часто даже найліпші висиди, головно тоді, коли другі методи недописали. Подивляти будете сі машини і апарати і оцініте їх користи.

ЙОГО ВЕЛИКА РЕПУТАЦІЯ І УСПІХИ.

є наслідком його медичної методи, яку він застосовує при кожднім случаю. Він знає, як задбає він для неї своїх найліпших успіхом і лічить в можливо найкоротшім часі. Лічить кождого з особна і запевнене приватну опіку.

$1000.00 X-Ray

УЖИТО НА ДОСЛІДИ НЕДУГ І ЛІЧЕНЄ.

ЧИ МАЄТЕ недомагання жолудка? Катар? Бронхіти? Болі нирок або міхура? Ревматизм? Болі утроби, запор, болі голови, нечисту кров, свербячку і виливи шкірні? Параліж, ослабу, злихвене, ослаблене, нервовість або безсильність? Пропуканку? Слабі легкі? Недомаганя сердеві? Кашель? Секретні недуги мущин або женщин?

ТЕПЕР МАЄТЕ НАГОДУ порадитись у славного специяліста і піддатись оглядинам при застосованю машин X-Ray зовсім безплатно. Ніколи передтим не було такої нагоди у сім місті для недужих мущин і женщин. Ми радимо Вам зголоситись сейчас.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8-ої вечер. В неділі від 9.30 до 1-ої.

ПРОФ. ДОКТОР СЛОН стало мешкаючий під ч. 305 SMITHFIELD ST.

Напротив почти Pittsburgh, Pa.

ПОМІЧ ДЛЯ ХОРИХ.

Медична аптика і Ляборaторія Святого Михайла припоручає слідучі лікарства, які приносять вельми велику пільгу хорим.

Ростинний бальзам житя Святого Михайла найліпше средство на ревматизм, застуджене, катер, кашель і болі жолудка; проти затроєня крови, торобам шлюбним і венеричним. Ціна за 1 фл. $1.00; за 4 фл. $3.00.

Лікарство на занедбані секретні хороби мужескі. Ціна 1 фл. $3.00; 4 фл. $10.00.

Мужеські злі привички вилічить ся нашим лікарством. 1 фл. $2.00; 3 фл. $5.00.

Магічний „крім" на твар. Усуває знаки віспи, прищі, угри, памяти і робить твар гладку, білу і повну. Тисячі мущин і женщин уживають його з великим вдоволенєм. Ціна за слоік з пиком $1.25.

Средство на поріст волося, стримує випадане волося і змінює його поріст. Фляшка $2.00.

„Горнуско" зміцнює і привертає здоровлє, додає апетиту, додає сили і регулює кров. Фляшка $2.00; три фляшки $5.00.

Усуньте волосє там, де воно непожадане, усуньте його скоро, цілковито і нешкідливо. Фляшка $1.00.

Средство на поріст густих і довгих вусів. 1 фл. $1.00.

Чиститель тіла, лічить свербячку, екзему, лишаї і прищі. Слоїк за $2.00.

„Ревматин" Найліпше средство на усунене ревматизму, ломання костий в руках і ногах. Усуває пухлявину і втихомирює біль. Фляшка $2.00.

Пишіть ще нині по наш каталог лікарств на ріжні хороби і опис Бальзаму Житя Святого Михайла.

Листи і гроші шліть на слідуючу адресу:

ST. MICHAEL MEDICINE CO., Carlstadt, N. J. Dept. Sv.

Завдіть нам адреси ваших приятелів. 109с—

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.

ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛІЧЕНІ.

Уживаємо найлучшої системи в цілім вилічення хронічних недуг.

Наша метода цілком правильна, без болю. Маємо надію, що Вас вилічимо.

Довголітний досвід і практика дають мені право твердити, що моя метода як раз відповідна в цілі вилічення недуг: голови, серця, горла, легких, груди, жолудка, печінки, полових органів, нервів, катару жолудка, ревматизма, зараження крови, скірних недуг і т. д. 13-25

Я НЕ ВІРЮ В ЛІЧЕНЄ ПОЧТОЮ, ТОМУ НЕ ПИШІТЬ ДО МЕНЕ, БО НАВІТЬ НЕ БУДУ ВІДПИСУВАТИ.

Коли мешкаєте недалеко Ню Йорку, прийдіть до мого офісу, а я особисто вас огляну і скажу вам отже, то, чи можу вас вилічити, чи ні.

Dr. FLIPPEN Succ. to Dr. BYRNE,
208 W. 42ND ST. NEW YORK, N. Y.
(около 7-ої Евені)